

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 253 (9558)

TRST, sobota, 30. oktobra 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

ODOBRITEV DVEH VAŽNIH ZAKONSKIH OSNUTKOV NA VČERAŠNJI VLADNI SEJI

Določenih 400 milijard za zaposlitev 420.000 mladih delavcev in uradnikov

300.000 jih bodo zaposlili v zasebnih podjetjih, 120.000 pa v javnih ustanovah - Odobritev zakona, ki ureja obdavčitev zakoncev

TRST, 29. — Vlada je na današnji seji odobrila zakonski osnutek o zaposlitvi 420.000 mladih delavcev in uradnikov ter zakonski osnutek o obdavčitvi dohodkov moških in žensk. Osnove so sporočili, da vlada ni utegnila razpravljati in celotni o zakonskem osnutku o pravnih najemninah, o katerem bodo razpravljali na seji 12. novembra. Oba odobrena zakonska osnutka, ki sta izredno važna, spadata med programske ukrepe Andreotti-jeve vlade. Vprašanje zaposlitve mladih in neposredne obdavčitve osebnih dohodkov je izredno važno. Računajo, da je sedaj v Italiji od 700.000 do 800.000 mladih ljudi, ki še niso dobili prve zaposlitve. Položaj je izredno žalosten na jugu, kjer mora mladina, če hoče najti zaposlitev, zapustiti dom in odpotovati na Sever ali v tujino.

Zakonski osnutek o zaposlitvi 420 tisoč mladih ljudi je obrazložila ministrica za delo in socialno zavarovanje Anselmi. Zakon se nanaša na zaposlitev mladih tako v zasebnih kot v javnih službah. Posebno pozornost posveča zakon zaposlitvi mladih na jugu. Na osnovi tega zakona bo lahko dobilo službo 300.000 mladih ljudi med 15. in 28. letom v zasebnih podjetjih in 120.000 v javnih ustanovah. Za zaposlitev 420 tisoč mladih delavcev moči bo vlada nakazala skupno 400 milijard lir. V okviru tega zakona bodo zasebna podjetja dobila za vsakega zaposlenega mladega delavca 4.000 lir mesečno na jugu in 32.000 lir mesečno na Severu. Podpora podjetjem za zaposlitev mladih bo veljala na jugu 24 mesecev, na Severu pa 18 mesecev.

Zakonski osnutek govori o zaposlitvi mladih v industriji, kmetijstvu, trgovini, obrtništvu, v raznih konzorcijskih in združenjih. Uposeljevalci, da je velik del mladih ljudi brez zaposlitve tudi brez strokovne izobrazbe, zakon predvideva, da bodo morali mladi delavci del delovnega časa uporabiti za usposobitev, del pa v proizvodnji. V tej zvezi bodo ustanovili nove tečaje za strokovno usposabljanje. Pričakujejo, da bodo na ta način dali možnost mladini, da se strokovno usposobi in da se potem redno vključi v proizvodnjo. Pri strokovnem usposabljanju mladih bodo imeli veliko vlogo državne uprave, v okviru svojih sol za strokovno usposobitev. Zakon tudi določa, da je treba popolnopravno priznati strokovno usposobljenost, ki jo mladi ljudje dobijo med služenjem vojaškega roka.

Za zaposlitev mladih v javnih ustanovah pa bodo država in deželne uprave dale pobudo za njihovo usposobitev na najrazličnejših področjih. Računajo, da bodo največ mladih zaposlili na področju obratne kulture, turizmu in pri ureditvi katastrskih map. Tudi v javnih ustanovah je mladim zagotovljena služba in plača na osnovi delovne pogodbe za najmanj dve leti.

Poleg tega zakonski osnutek predvideva nove predpise in izredne ukrepe za zaposlitev mladih v javnih ustanovah na osnovi tečajev strokovnega usposabljanja. To bo nov način zaposlovanja mladih delavcev moči predvsem v državni upravi, v okviru preureditve javne uprave. Zato zakonski osnutek predvideva, da bo morala javna uprava pustiti 25 odst. delovnih mest na razpologo za mladino, ki se bo usposabljala v posebnih tečajih javne uprave.

Na predlog finančnega ministra Pandolfi je vlada odobrila zakonski osnutek, ki prilagaja obdavčitev zakoncev razsodbi ustavnega sodišča in hkrati predpisom novega državnega prava. Zato zakon dokončno odpravi skupno obdavčitev dohodkov moških in žensk, obenem pa določa podvojitev obdavčitve za zaposlenega zakonca, ki je v breme zaposlenega zakonca in ki bo sedaj znašal 72.000 lir. Po novem zakonu bosta zaposlena zakonca enakomerno obdavčena na osnovi dohodkov posameznika, prav tako bodo vse ostale imovinske in druge obremenitve enakomerno porazdeljene, kakor tudi bodo enakomerno porazdeljeni odbitki za družinske člane, ki jih zakonca vzdržujejo.

Zakonski osnutek določa tudi, da bo treba prijavo o dohodkih iz leta 1976 vložiti med 1. in 31. majem leta 1977. Delodajalci pa bodo morali izročiti svojim uslužbencem zadevno potrdilo najkasneje do 15. aprila. Vlada je na današnji seji začela proučevati nove ukrepe, ki jih bo treba sprejeti na davčnem področju, da se izpolni načrt o zmanjšanju zasebne porabe v prihodnjem letu za 2,5 odstotka narodnega dohodka, upoštevajoč, da je treba poskrbeti tudi sredstva za pospešitev naložb za povečanje proizvodnje. O teh vprašanjih, ki se nanašajo na nove spremembe in neposredne obdavčitve, bodo nadaljevali v razpravo in sklepani na seji vlade, ki bo prihodnji četrtek. Dan pozneje, 5. novembra, bo

ste ministra Stamatii in Pandolfi poročala komisiji za finance in zaklad poslanske zbornice o do sedaj sprejetih protikonjunkturalnih ukrepih za pospešitev gospodarstva.

4. novembra bo vlada torej odločala o nadaljnjih gospodarskih in davčnih ukrepih, ki se ne bodo nanašali samo na nov davčni pritisk, da se omajajo zasebna poraba, temveč bodo zajeli tudi predpise za pomoč proizvodnji, zlasti pa še, da se zmanjša cena dela proizvajalnih podjetij. V tej zvezi bodo odločili o fiskalizaciji socialnih dajev.

Predsedstvo vlade je sporočilo, da bo 3. novembra, dan pred prihodnjo vladno sejo, medministrski sestanek, na katerem bodo govorili o gospodarsko - denarnem položaju. Na tem sestanku bodo proučili vse možne ukrepe, ki jih bo treba sprejeti, da se prepreči zaostritev gospodarske krize.

Ob včerajšnji stavki šolnikov so slovenski dijaki priredili v Trstu manifestacijo za »demokratsko slovensko šolo« za vse Slovence v deželi, tudi za beneške Slovence. (Poročilo o stavki berite na 2. strani.)

ZAOSTRITEV SINDIKALNIH BOJEV VSEH STROK DRŽAVNIH USLUŽBENCEV

VČERAŠNJA CELODNEVNA STAVKA ŠOLNIKOV KMALU SPLOŠNA STAVKA JAVNIH USLUŽBENCEV

Sindikalna federacija pa razpravlja o napovedi splošne vsedržavne stavke

TRST, 29. — Današnja stavka šolnikov je popolnoma uspešna. Zajela je 900.000 enot učnega in neučnega osebja na vseh italijanskih šolah, od otroških vrtec do univerz. Sindikalna federacija šolnikov je sporočila, da so šolniki enotno nastopili proti vladi, ki neče nadaljevati pogajanj za sestavo nove delovne pogodbe.

V Rimu in Milanu, kakor tudi v drugih italijanskih mestih, so šolniki in dijaki priredili danes shode, na katerih so sindikalisti obrazložili pomen stavke in boja šolnikov za novo delovno pogodbo. Polnoštevilo so se stavke udeležili tudi šolniki v Trstu (o čemer pišemo na tržaški strani).

Nocoj je bil sestanek tajništva zveznih sindikatov šolnikov, na katerem so proučili nastali položaj. Šolniki so ugotovili, da so bili do sedanjih pogovorov z vlado neuspešni. Zato so sklenili, da bodo svoje po-

bude uskladjali z ostalimi javnimi uslužbenci, ki se prav tako bojujejo za novo delovno pogodbo.

Po včerajšnjih neuspešnih pogajanjih na predsedstvu vlade za obnovo delovne pogodbe javnih uslužbencev, sindikati grozijo z zaostrojitvijo sindikalne akcije, ki naj bi se v najkrajšem času spremenila v splošno vsedržavno stavko vseh uslužbencev in krajevnih uprav. Kdaj bodo priredili stavko še niso sklenili. Danes so se dogovorili, da bodo odločili o morebitni splošni stavki prihodnjega dne. Nekateri sindikalisti so se tudi izjavili, da bodo priredili splošno vsedržavno stavko, ki se bo sestala 9. in 10. novembra. Tudi pri moral »sindikali parlament« odločati tako o morebitni splošni stavki v proizvajalnih vejah, kot v javni upravi. Nekateri sindikalisti so poudarili, da bi bilo treba sprito sedenja gospodarska položaja in vladnih protikonjunkturalnih ukrepov, ki so do sedaj prizadeli sko-

raj izključno delovne ljudi, kakor tudi nerazpoložljivost državne uprave za rešitev nujnih vprašanj javnih uslužbencev, prirediti v najkrajšem času splošno vsedržavno stavko, ki naj bi zajela vse delovne stroke. Glede državnih uslužbencev je treba pripomniti, da se vlada noče pogajati o povišanju plač sprito sedenja težkega gospodarskega položaja. Vlada pravi, da bi morala v bližnji prihodnosti dati za višje plače javnim uslužbenecem skupno z vsemi drugimi dodatki, ki pridejo v poštev v novo delovno pogodbo, okrog 1800 milijard lir. V sedanjem položaju, pravi vlada, si državne in krajevnne uprave tega ne morejo privoščiti.

Podražitev nekaterih naftnih proizvodov

TRST, 29. — Medministrski odbor za cene je danes določil nove višje cene nekaterih naftnih proizvodov. Gre predvsem za podražitev plinskega olja, gorilnega olja in utekočinjenega naftnega plina. Uradno so sporočili, da bodo nove cene stopile v veljavo z objavo v Uradnem listu. Hkrati pa bodo jutri tudi objavili nove cene. Poleg tega je medministrski odbor za cene sporočil, da je bila podražitev nujna, da se prilagodijo cene nekaterih naftnih proizvodov ceni nafte na debelo, ki se je za uvoznike povišala zaradi izgube vrednosti lire. Znano je, da petrolejske družbe plačujejo uvoženo nafto v dolarjih. Poleg tega so sporočili, da ostane cena bencina nespremenjena. Neuradno se je zvedelo, da bodo omenjeni naftni proizvodi podraženi za približno 9 lir kilogram za plinsko olje in 7 lir kilogram za gorilno olje.

Lira v težavah kljub »zaščitnemu« davku

TRST, 29. — Z uvedbo 7-odstotnega davka na menjavo tujih valut si lira v tem tednu ni skoraj nič pomagala. V bistvu je njena vrednost na menjalnih trgih doma in v tujini ostala

skoraj enaka, kot je bila teden poprej. To pomeni, da se je položaj lire dejansko poslabšal, saj je s 7-odstotnim davkom ameriški dolar sedaj vreden že okrog 920 lir. Poleg tega je bilo v tem tednu zelo malo poslov na valutnih borzah, kar pomeni, da veliki kupci tujih deviz odlašajo z nakupi, ker pričakujejo, da bo gospodarska skupnost ukrep italijanske vlade omajala na najkrajši čas. V nasprotnem primeru, se bo lira v prihodnjih tednih, kljub 7-odstotnemu »zaščitnemu« davku, znašla v še večjih težavah.

KAIRO, 29. — Prvi izidi egiptovskih volitev kažejo na izdatno zmago vladne linije, ki jo zastopajo sredinski kandidati enote arabske socialistične zveze. Eden prvih izvoljenih je bil predsednik vlade in vodja sredinske struje Mamudh Saleh. Dokončne rezultate bodo objavili najbrž jutri zjutraj.

Vodja ljudske armade za osvoboditev Zimbabveja Robert Mugabe ob svojem prihodu v palačo narodov v Zenevi (telefoto ANSA)

DANES

dek zakonca, ki je edini zaposlen v družini. Novi zakon bo v skladu tako z razsodbo ustavnega sodišča o obdavčitvi zakoncev, kakor tudi s predpisi zakona o državnem pravu. Na prihodnji seji pa bo vlada ukrepala o novih davkih.

Na drugem dnevu konferenc o Rodeziji so voditelji posameznih delegacij orisali svoja stališča. Britanski veleposlanik Richard je dejal, da je bil presenečen ob konstruktivnih in zmernih stališčih afriških voditeljev. Joshua Nkomo, ki je spregovoril v začetku drugega dneva, je poudaril da zahteva osvoboditve na gibanja letnih izjav.

ZASEDANJE ODLOŽENO VSAJ DO TORKA

Trezna stališča afriških vodij na ženevski konferenci o Rodeziji

Postavljena zahteva po takojšnji izpustitvi političnih
jetnikov - Zaostritev gverilske dejavnosti v Rodeziji

ZENEVA, 29. — Drugi dan zasedanja konferenc o Rodeziji je potekal v znamenju vrste kratkih posgov voditeljev posameznih delegacij. Današnje zasedanje se je zaključilo nekaj pred polnoč, potem ko so udeleženci sklenili odložiti pogajanja za nedoločen čas. Datum prihodnjega zasedanja, je dejal predstavnik britanske delegacije, bodo določili verjetno v nedeljo. Kot kaže so konferenco začasno odložili, da bi omogočili britanskemu veleposlaniku Richardu, da se ponovno loti posredovanja med zastopniki rasistične Rodezije in voditelji štirih osvobodilnih gibanj, ki sedijo za pogajalnico mizo v Zenevi. Govorijo tudi o možnosti, da se posredovanja o deleži pomočnik ameriškega zunanjega ministra Kissingerja William Schaefele, ki naj bi prisel v švicu prihodnje dni in ki naj bi skušal odpraviti nasprotja med Smithom in afriškimi voditelji glede Kissingerjevega načrta.

Prvi je na današnjem zasedanju spregovoril v zvezi notranje struje afriškega nacionalnega sveta Joshua Nkomo. Njegov poseg je bil izredno previden in umiren, v njem pa je poudaril, da ima Velika Britanija veliko odgovornost pri poteku sedanjih ženevskih konferenc ter pri prehodu oblasti od uporne rasistične manjšine na večino ljudstva Zimbabveja, ki se že deset let bori za svojo neodvisnost. Uspeh konferenc o Rodeziji, je dejal Nkomo, je v mnogem odvisen od zadržanja Velike Britanije ter njene volje, da se ta problem reši miroljubno. Nkomo je v svojem kratkem posegu orisal tudi, katere so zahteve osvobodilnih gibanj. Osvoboditev vseh političnih jetnikov, ki sedijo v zaporih rasistične Smithove vlade ter poseg Londona, da bi se v Rodeziji takoj prenehala represija proti afriškim domoljubom.

Za njim, je spregovoril voditelj zunanje struje afriškega nacionalnega sveta metodistični škof Abel Muzorewa, ki je v bistvu ponovil Nkomovo izjavo, zahteval takojšnjo izpustitev političnih jetnikov in preklic vseh obtožb, ki jih je rasistična vlada izrekla proti afriškim rodoljubom ter splošno amnestijo, kar bi vse odločno prispevalo k uspešnemu izidu ženevskih konferenc. Muzorewa je obtožil Smithovo upravo, da se poslužuje mučenja v svoji represiji proti afriškim rodoljubom ter dodal, da so metode zatiranja rodezijske policije podobne tistim, ki se jih je posluževal nacistični gestapo.

Veleposlanik Richard je dejal, da je bil prijetno presenečen ob zmernosti izjav afriških voditeljev. Edini, ki je bil nekoliko bolj oster, je bil vodja

ljudske armade za osvoboditev Zimbabveja Robert Mugabe, ki ima svoja oporišča v Mozambiku in ki je napovedal neizprosno borbo proti kolonialističnim in imperialističnim silam, če se ne bo ženevska konferenca čim prej in uspešno končala ter privedla na oblast afriško večino.

Rasistični premier Ian Smith je v bistvu poudaril že znano stališče svoje vlade: pogajanja na podlagi Kissingerjevega načrta, brez kakršnih koli predhodnih pogojev s končnim ciljem ustanovitve prehodne mešane vlade, ki bi v roku dveh let pripravila izročitev oblasti vladi črnske večine.

Richard je izjavil, da je po njegovem mnenju prvo obdobje konferenc, kljub nekaterim težavam, ki so prišle na dan v teku prvega zasedanja, spodbudno. »Bil sem še posebno presenečen ob zmernih izjavah, ki so jih dali zastopniki posameznih strani ter ob resnosti, s katero vsi obpravnavajo pereče vprašanje rodezijske neodvisnosti. Dejaj je, da je odložil konferenco do torka, 2. novembra, da bi omogočil posameznim

delegacijam, da proučijo pogoje, do katerih je prišlo v teku današnjega dne.

V zadnjih dneh pred začetkom ženevske konference o Rodeziji so tamkaj zabeležili dokajšno okrepitev gverilske dejavnosti, ki je povzročila 24 smrtnih žrtv. Poročilo Smithove policije pravi, da je bilo ubitih 19 afriških gverilcev. Enote osvobodilnih gibanj so povzročile iztirjenje vlake v jugozahodni Rodeziji, pri čemer je bil strojevodja ranjen. Po podatkih rodezijskih varnostnih sil je v štirih letih, od kar traja narodnoosvobodilna vojna, rasistična policija ubila 1703 gverilcev, medtem ko v vrstah policije je umrlo 163 agentov.

BONN, 29. — Erich Honecker, do sedanjí vodja vzhodnonemške partije, je bil imenovan tudi za predsednika državnega sveta. Honecker je tako postal, ne samo prvak partije temveč tudi državni poglavar. Sedaj ima iste funkcije, ki jih je pred njim imel pokojni Walter Ulbricht.

POROČILO PREDSEDSTVU RK SZDL

Nasilje proti manjšinam v Avstriji naperjeno tudi proti avstrijski družbi

Koroški problem se je pokazal kot spopad med demokracijo in fašizmom - Slovenci odločni bojkotirati popisovanje posebne vrste

Danes v Neaplju kongres radikalcev

NEAPELJ, 29. — V neapeljski športni palači se bo jutri začel 17. vsedržavni kongres radikalne stranke, ki se bo zaključil 4. novembra. Uvodno poročilo bo imel tajnik Spadaccia. Zatem bodo jutri izvolili komisije, na osnovi katerih se bo kongres nadaljeval. 4. novembra bodo imenovali izvršni odbor in tajništvo stranke. Poleg tega bodo izvolili tudi deset članov zveznega sveta. 35 članov zveznega sveta pa imenujejo dožene in krajevne organizacije stranke.

Skorajšnji obisk Forlanija v Bonnu

TRST, 29. — Zunanji minister Forlani bo 11. in 12. novembra uradno obiskal Bonn in imel pogovore z zadržanimi zunanjim ministrom Genscherjem. Med obiskom ga bosta sprejela kancler Schmidt in predsednik republike Scheel. Forlani bo obravnaval vprašanja dvostranskih odnosov obenem pa bosta z Genscherjem govorila o položaju gospodarske skupnosti. Sredozemlja in še posebno Bliznjava vzhoda v zvezi z nedavnim arabskim vrhom v Kairu.

Italijansko-romunsko gospodarsko sodelovanje

TRST, 29. — Minister za zunanjo trgovino Ossola je odpotoval v Bukaresto, kjer bo imel pogovore z najvišjimi romunskimi državniki in predstavniki romunskega gospodarstva. V Bukaresti bo minister Ossola podpisal finančni sporazum med Italijo in Romunijo, v okviru splošnega sporazuma o sodelovanju med državama. V tem okviru bo Italija dala Romuniji 240 milijonov dolarjev posojila, ki bo razdeljena na tri dele po 80 milijonov za leto 1977, 78 in 79. Posojilo bo služilo za financiranje dobave italijanskih industrijskih naprav in strojev. Romuniji.

BEJRUT, 29. — V zadnjih štiriindvajsetih urah so zabeležili v Bejrutu vrsto kršitev premirja, v katerih je umrlo kar štiriindvajset oseb. Desničarji obtožujejo Palestince in napredne sile, da so se v spopadih poslužile tankov in oklopnih vozil, bojev pa naj bi se ob njihovi strani udeležili tudi iraški vojaki. S svoje strani pa trdi »Glas Palestine«, radikalna postaja Palestincev, da so za kršitev premirja odgovorne desničarske in falangistične sile, ki skušajo preprečiti medarabskim mirovnim silam, da bi stopile na ozemlje, ki ga nadzorujejo desničarji.

TEL AVIV, 29. — Tajnik francoske socialistične stranke Mitterrand je danes odpotoval iz Tel Aviva, potem ko je zaključil svoj štirindvajseti obisk v Izraelu, kjer je bil gost izraelske laburistične stranke.

DRAGO KOŠMRLJ

S SINOČNJE RAZPRAVE V TRŽAŠKEM POKRAJINSKEM SVETU

Pokrajinska uprava naj končno pove svoje mnenje o slovenskem okraju

PSI, Slovenska skupnost in KPI zahtevajo, naj se temu vprašanju posveti v najkrajšem času posebna seja sveta - Na zatožni klopi upravne metode pokrajinskega odbora

Vprašanje slovenskega samostojnega sloškega okraja je bilo v središču živahne razprave na sinočnji seji tržaškega pokrajinskega sveta, na kateri sta predsednik Zanetti in odbornik Šbiša odgovorila na svetovalni vprašanje v tri zvezi. Pokrajinski svetovalec Volk in Carbone (PSI), Devescovi (PSDI), Brezigar (Slovenska skupnost) in Spadaro (KPI) so v svojih vprašanih spravevali pokrajinski odbor, kakšno je njegovo stališče o razmejitvi solških okrajev in tržaški pokrajini in o vprašanju funkcionalne avtonomije slovenskega solstva.

Šbiša je v bistvu povedal, da pokrajinska uprava sploh ni izdelala svojega mnenja o tem vprašanju. Doslej je samo študijska skupina

prevzame zdravstveni konzorcij. Predstavnik KPI so očitali odboru, da je že sklenil pogodbo z nekim rimskim profesorjem, ne da bi se o tem posvetoval s pokrajinskim svetom. Zanetti se je zagovarjal, da je bil sklep odbora povsem v skladu s pravilnikom, načelnik skupine KPI pa mu je zelo ostro zavrnil, da je sklep odbora izraz preživetega načina upravljanja, kateremu je treba napraviti konec. Zanettijev odbor se mora zavedati, je dodal, da ne razpolaga z večino v svetu in da se mora temu primerno ravnati, v prvi vrsti pa se odreči klientelističnim metodam, ki nimajo nobenega opravičila.

Ob koncu se je pokrajinski svet izvolil zastopnike pokrajine v skupščini zdravstvenega konzorcija. Izvoljeni so bili svetovalec Pessato in Panizon (oba KPI), Mitri in Perini (oba KD), Devescovi (PSDI), Carbone (PSI) in Brezigar (SSK), poleg teh pa bo pokrajino zastopal se predsednik Zanetti. Na vsedržavnem posvetu pokrajinskih uprav, ki bo prihodnji mesec v Rimu, bodo tržaško pokrajino zastopali Martone (KPI), Perini (KD), Centis (PSI) in Foscari (PRD), v komisiji, ki bo nadzorovala pobudo za uveljavljanje handikapiranih v delu in za katero je prispevala finančna sredstva EGS pa so bili izvoljeni Pessato (KPI), Volk (PSI) in Locchi (KD).

Ob 16. uri v Ulici Madonna

Posl. Di Giulio danes na zborovanju KPI

Član vsedržavnega vodstva KPI Ferdinando Di Giulio se bo udeležil javnega zborovanja, ki bo danes popoldne ob 16. uri v dvorani v Ul. Madonna 19 na temo: «Predlogi in boj KPI za izhod iz krize in prepoved države». Uvodno poročilo bo imel tajnik tržaške federacije Giorgio Rossetti.

ZARADI PROGE 26

Protest prebivalcev Barkoveli in Grete

Skupina prebivalcev Barkoveli je včeraj uprizorila protestno manifestacijo zaradi nezadovoljstva nad novo ureditvijo avtobusnih prog. Gre za preureditev proge 26 na Trg Ospogo, kar je vzbudilo nezadovoljstvo med prebivalstvom področja od Grete do Rume. Hiše, občinska uprava, je sprva zavračala, da so spremembe le poskusnega značaja, kaže pa, da ne namerava vzpostaviti prejete proge 26. Prebivalstvo je zato v znak protesta in v opozorilo, da poskus ni uspel, včeraj protestiralo: kakih 20 oseb je s transparenti vstopilo na avtobus pri

VČERAJ POPOLDAN PRI ŽAVLJAH

Strupene odplake spet onesnažile Glinščico

Morija rib - Domnevajo, da je strupena tekočina prišla skozi kanalizacijo naftovoda SIOT

Glinščica je že spet onesnažena! V njenem spodnjem delu pri Žavljah se so včeraj popoldan pojavile odplake rjave barve z močnim vonjem po ogljikovem vodik. Strupena tekočina, ki je onesnažila vodo tega potoka, je povzročila tudi pravo morijo rib. Med odplakami in peno na vodnem površju smo namreč opazili precej mrtvih rib, ki jih je tok nosil s seboj.

Domnevajo, da je treba iskati krivdo novega nevarnega onesnaženja v naftovodu SIOT, ki uporablja za čiščenje rezervoarjev posebno tekočino, v kateri je velika količina ogljikovega vodik. Strupena tekočina na naj bi prišla skozi kanalizacijo SIOTA, saj je bila prav tam voda najbolj onesnažena. Občinska uprava je posegla nemudoma in tako je občinski stražnik uspel dobiti vzorec zastrupljene vode. Upati je, da bo to pripomoglo pri iskanju krivcev.

Do večjega onesnaženja Glinščice je prišlo pred približno šestimi meseci, ko so se pri tovarni Velikih motorjev pojavile odplake. Tedaj ni bilo opaziti mrtvih rib.

Manjša ali večja onesnaženja v Glinščici so tako rekoč na dnevnem redu in prav zaradi tega je potrebno poskrbeti za kaznovanje krivcev in za zaščito tega naravnega bogastva.

● V okviru prireditve EXPO CT '76 bo v Milanu jutri, 31. oktobra, o krogla miza o zakonskem predlogu za novo ureditev prodaje dnevnikov ter periodičnih listov in revij. Zaradi pomembnosti in aktualnosti razprave bo tržaško združenje trgovcev danes priredilo skupinsko potovanje v Milan. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani obrnejo na sedež združenja v Ul. S. Nicolò 7 (tel. 36134).

Seja dolinskega občinskega sveta

Sinoči so na seji občinskega sveta v Dolini odobrili dodelitev prispevka nad 2 milijona lir kulturno-prosvetnim društvom, več kot 1 milijon in pol lir športnim društvom in 400 tisoč lir dvema godbama na pihala. Soglasno

Rumeni hiši, se pripeljal do Trga Oberdan, nato pa je v spremstvu odšlo do uredništva tržaškega italijanskega dnevnika, kjer je izneslo svoje pomenke o preureditvi avtobusnih prog.

● Železniška uprava sporoča, da je urad za informacije o potniškem železniškem prometu, nasprotno od tega, kar je bilo objavljeno v telefonskem imeniku na strani 342, odprta tako ob delavnikih kot ob praznikih neprekinjeno od 8. do 20. ure.

● Za izdajo dovoljenj za pogrebe in za sprejemanje sporočil o smrtnih primerih bo občinski matični urad 31. oktobra in 4. novembra odprta le od 8. do 10. ure.

OB VČERAŠNJI STAVKI ŠOLNIKOV

Na zborovanju in pri deželni oblasteh poudarjene zahteve slovenskega šolstva

Podpora sindikatov CGIL-CISL-UIL - Predsednik Pittoni o šolskem okraju

Ko: je bilo napovedano, je bila včeraj tudi na Tržaškem, kot po vsej državi, stavka šolnikov, ki zahtevajo pogajanja za novo delovno pogodbo in reformo šole. Stavki se je pridružil tudi Sindikat slovenske šole s posebnim poudarkom na specifične probleme in zahteve slovenskega šolstva, kar je prišlo do izraza na javnem zborovanju pred učiteljskim pri Sv. Ivanu, v spredu do mestnih ulicah in v razgovoru delegacije pri predsedstvu deželne oblasti in predsedstvu deželne oblasti sveta. Točnih podatkov o udeležbi pri stavki se nismo, žal pa moramo zabeležiti, da tokrat nekateri šolniki niso stivali, zelo počilo stelo šolnikov pa se je udeležilo zborovanja in protestnega sprevoda, tako da so dijaki izrazili svoje razočaranje in nezadovoljstvo. Vsa tista šolstva, ki so stivali, bi lahko prišli, in bi morali priti. Protestna manifestacija z nastopom pri deželni oblasti je vsekar vzbudila polno zornost širše javnosti in sta o tem poročali deželni tiskovni urad ter vsedržavna tiskovna agencija ANSA.

Tajništvo Sindikata slovenske šole in pokrajinska tajništva solških sindikatov CGIL, CISL in UIL so izdali naslednje poročilo: «Ob vsedržavni stavki solškega in univerzitetnega šolstva, ki so jo za obnovitev delovne pogodbe sklicali na državni ravni sindikalne sklope konfederacije CGIL, CISL in UIL in na deželni ravni

Sindikat slovenske šole, je bila v Trstu manifestacija slovenskih šolnikov in dijakov. Na zborovanju so bile poudarjene osnovne zahteve slovenske šole, predvsem za ustanovitve slovenskega šolskega okraja. Spregovorili so tajnik sindikata slovenske šole, predstavnik pokrajinskih tajništva konfederativnih solških sindikatov in predstavnik dijakov slovenskih šol. Noto zborovalci odšli v spredu do sedeža deželne vlade, da bi se sestali s predsednikom Comelljem. Ker je bil zadržan z delom v posebni komisiji, je delegacija sporočila svoje zahteve serf. kabineta. Pozneje je delegacija sprejel predsednik deželne oblasti sveta Pittoni, ki je pokazal zanimanje za zahteve in zagotovil svojo podporo. Delegacija je nato poročala udeležencem sprevoda o poteku razgovorov.

Manifestacija sta se za CGIL, CISL in UIL udeležila prof. G. Lucio in prof. S. Facchini, ki sta bila tudi v delegaciji skupno s tajnikom Sindikata slovenske šole prof. Skerljem in predstavnikom dijakov. Na oči odločno podprla zahtevo po avtonomiji slovenske šole in ustanovitvi slovenskega samostojnega šolskega okraja, obenem pa tudi prikazala nujnosti ponovnega financiranja za izvajanje zakona o pravici za solanje.

Se posebej moramo zabeležiti, kar je povedal delegaciji predsednik deželne oblasti Pittoni: glede solških okrajev. Dejal je, da deželni odbor že dostavlja predsedstvu deželne oblasti svoje poročilo glede razmejitve okrajev in naših deželi, toda brez omembe slovenskega šolskega okraja, pač pa namerava dodati pripombo o zahtevi slovenskega prebivalstva po ustanovitvi samostojnega šolskega okraja. Ne! deželni svet, valec (socialist Zanfagnini?) bo zahteval, da o tem razpravljajo deželni svet. Zato, je pripomnil Pittoni, ne verjamem, da bi deželni odbor poslal ministrstvu svoje mnenje in predloge, ne da bi o tem pr razpravljali deželni svet. Ni torej izključeno, da bi se vnesle nekatere potrebne spremembe.

Tako med protestno manifestacijo, ki je potekala mimo brez incidentov, kot med razgovorom delegacije na deželi, je bila tudi močno poudarjena zahteva po pouku v slovenščini v Beneški Sloveniji in Karnski dolini.

V nedeljo podelitev nagrade najboljšemu urejevalcu izlozb

Na zadnji seji tržaškega občinskega odbora so na predlog odbornice za kulturo Luciane Benni sklenili porazdeliti dijakom nižjih in višjih srednjih šol, solškim knjižnicam in 150-urnim tečajem za delavce znesek več kot 58 milijonov lir na osnovi deželne zakona št. 62. 661 študentov višjih srednjih šol bo tako prejel šolno štipendijo, 526 dijakov srednjih šol pa prispevke za nakup solških knjig.

Manjša ali večja onesnaženja v Glinščici so tako rekoč na dnevnem redu in prav zaradi tega je potrebno poskrbeti za kaznovanje krivcev in za zaščito tega naravnega bogastva.

● V okviru prireditve EXPO CT '76 bo v Milanu jutri, 31. oktobra, o krogla miza o zakonskem predlogu za novo ureditev prodaje dnevnikov ter periodičnih listov in revij. Zaradi pomembnosti in aktualnosti razprave bo tržaško združenje trgovcev danes priredilo skupinsko potovanje v Milan. Za podrobnejše informacije naj se zainteresirani obrnejo na sedež združenja v Ul. S. Nicolò 7 (tel. 36134).

Na sinočnji seji je prišlo tudi do zelo ostre polemike med komunistično skupino in predsednikom Zanettijem v zvezi z odlobo pokrajinskega odbora, da imenuje koordinatorske komiteje, ki bodo do zadolžene za oskrbo mladoletnikov v pričakovanju, da te funkcije

Med zborovanjem pred slovenskim učiteljskim

Francos Arman

v «Planetariu»

Kakor smo že zapisali, se zadnje čase v našem mestu vrstijo druga za drugo umetnostne razstave, na katerih imamo priložnost spoznavati umetnostna dela odličnih domačih in tujih likovnikov. Tako smo se sinoči srečali v galeriji Planetarij v Ul. Armando Diaz 12 z deli znamenitega francoskega umetnika Armana, ki bi bil sicer prišel tudi osebnoma na odprte razstave, a je z obelom, Sicer pa se bomo z njim in z njegovo umetnostjo pobliže spoznali drevi ob 18.45 v mali dvorani kulturno - umetniškega krožka, kjer bo pod vodstvom slikarja in umetnostnega publicista Danelutija večer posvečen francoskemu gostu, o katerem bo govoril tržaški umetnostni zgodovinar in kritik prof. Sergio Mole.

Fermo zaslial

Roso Padovan

Včeraj je preiskovalni sodnik dr. Fermo zaslial v koronejskih zaporih 26-letno Benečanco Roso Padovan, ki je osumljena poskusa ugrabitve tržaškega podjetnika Roberta Hausbrandta. Zaslialu sta prisostvovala namestnik državnega pravdnika dr. Coassin in zagovornik odv. Pomici iz Benek. Baje je Padovanova zanikala kakršnokoli povezavo z domnevnimi ugrabitelji, sicer pa je izid zasliala zavil v strogo preiskovalno tajnost.

● Tržaška občina sporoča, da bo od petka, 5. novembra dalje, bazen B. Bianchi zopet odprt za občinstvo.

OSMICA

Danijel Novak, Mačkoleje 129, je odprl osmico. Toči pristno belo in črno domačo kapljico. Na razpolago tudi prigrizek.

Pismo uredništvu

Spoštovano uredništvo!

Dne 13. oktobra 1976 ste na straneh Primorskega dnevnika objavili članek «Reforma in radio Trst A». Ob nekaterih prvih oddajah, napisan Nip.

K članku: bi rad v imenu skupine, ki pripravlja pas, namenjen mladini, dal nekaj pojasnil in popravil nekaj netočnosti, ki jih je v članku zagrešil Vaš sodelavec. Odgovarjam seveda le na tiste pripombe, ki zadevajo mene oziroma sodelavce pasu ZA MLADE od 13.00 do 15.30.

1. Časnikar Saša Martelanc, ki ga Vaš pisec omenja kar trikrat, nima z omenjenimi oddajami prav nobene zveze. Glede tega ste sicer že objavili pojasnilo, v katerem ste pomoto priznali.

2. Desetminutne oddaje, ki smo jih posvetili mladinskemu seminarju v Dragi, bile tri, za vsak študijski dan po ena, in smo jih oddajali zaporedoma tri dni in ne tri tedne, kakor trdi Vaš pisec. Razlika je očitna.

3. Oddaje so bile zasnovane v smislu udeleževanja, ne pa kot intervjuji. Posneli smo jih v licu mesta in jih dali v oddajo, ne da bi jih kakorkoli spreminjali ali filtrirali, kot ste zapisali v članku. O tem lahko pričajo udeleženci seminarja, študentje in predavatelji.

4. Pisec članka se pritožuje, da smo za oddaje izbrali prav ta seminar. Odgovarjam, da je bil to prvi mladinski seminar, odkar je stekla

reforma. Če mu bodo sledili še drugi in če bo mogoče — za mladinski pas, ki traja dnevno nad dve uri, skrbiva z nekaterimi zunanjimi sodelavci samo dva nastavljenega uslužbenca! — pa tudi če bomo nanje pravočasno opozorjeni, ji. bomo ponovili.

Trst, 20. oktobra 1976

Za sodelavce drugega pasu ZA MLADE
ZA MLADE
Mario Maver

H gornjemu, kakor tudi k drugim pojasnilom h kritičnim pripombam, ki jih v našem listu objavila Nip, želimo pripomniti, da je njihova namen prispevati k dejanski demokratizaciji in slovenskega izboljšanja oddaj na slovenski tržaški radijski postaji in opozarjati na vse tisto, kar za sedaj še ne odraža tja na pristopu k izvajanju reforme, kakršnega si demokratično slovenska javnost želi v smislu dejanskega in razločnega pluralizma. Gre torej za vsebino oddaj in ne za posamezne ljudi, ki jih pripirajo ali pri njih, sodelujejo.

To, da je Nip pri tem «zagrešil» kakšno netočnost, kot na primer, da je tri dni zamenjal s tremi tedni ali eno tisto z drugim, sploh ni stvar, ki bi jo smeli opazovati, kajti problem oddaj ni v tem, da se vedno «pravočasno obveščena», ampak da njihovi uslužbeni po svoji poklicni dolžnosti sledijo, kaj, kaj, kaj dogaja. V nasprotnem primeru se bo lahko še pripetilo, da bo (rešeno kot primer) drugi pas za mlade opuščen o dejavnosti neke določene ideološke skupine, ker je njen pristav slučajno odgovoren za pas ali njegov sodelavec, o dejavnosti kakšne druge skupine pa ne bo, ker v njem ni nikogar, ki bi slučajno bil pristav te druge skupine in bi zato vedel za njeno dejavnost.

To pa je že vprašanje sestave organov in posameznih pasovih radijske Trst A, kar tudi spada v učinkovito izvajanje reforme.

Prvo sezonsko predavanje SPDT

Dr. Tone Wraber o lepoti naših gora in rastlin

Sinoči je bilo v Mali dvorani Kulturnega doma prvo sezonsko predavanje slovenskega planinskega društva v Trstu. Predaval je znani slovenski alpinist in botanik dr. Wraber, ki se nam je prikazal v luči botanika, ki ga zanima vsaka travnata bilka. Vendar pa je tu svojo ljubezen za botaniko povezal s svojo navezanostjo na gore, tako da to njegovo predavanje, kateremu je dal naslov «Botanika s fotoparatom po domačih in tujih gorah» druga ni bilo kot poveličevanje narave v vsej svoji lepoti in barvi. Tudi diapozitivi gorskih rastlin in gora so bili na višini, tako da je bilo predavanje dobro zaključena celota. Dr. Wraber nam je prikazal floro z vseh koncev sveta, iz Makedonije, Bosne, nato z Olimpa, s Krete, kjer je predavanje obogatil s mitološkimi povzetki, ter nato še iz dežel Afrike in seveda s Himalaje. Zaključil pa je z diapozitivi iz naših Julijcev, ki so tako uokvirili v racionalno čustvenostjo slovenski rek «Povsod je lepo, doma je najlepše».

D. J.

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 30. oktobra
Sonce vzhaja ob 6.42 in zahaja ob 16.55. — Dolžina dneva 10.13. — Luna vzhaja ob 13.19 in zahaja ob 0.00.
Jutri, NEDELJA, 31. oktobra
BOLFENK

Vreme včera: najvišja temperatura 17.6 stopinje, najnižja 11.8, ob 19. uri 15.1 stopinje, zračni pritisk 1013.5 mb, rahlo pada, veter 8 km na uro vzhodni, nebo oblačno, vlaga 84-odstotna, morje skoraj mirno, temperatura morja 17.6 stopinje, padavine v zadnjih 24 urah 1 mm dežja.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 29. oktobra se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa je 12 oseb.
UMRLI SO: 69-letni Giuseppe Sicchi, 65-letni Bruno Millo, 78-letna Giuseppina Gregorovich ud. Pangos, 66-letni Mario Schivi, 82-letni Antonio Castro, 1-letni star Marco Tivan, 65-letna Marcela Cecconi ud. Bontempo, 67-letni Francesco Gombac, 78-letna Genovetta Parra ud. Degrassi, 83-letna Ada Micalich por. Morit, 57-letni Egidio Digan, 76-letni Giuseppe Bazez.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)
Rossetti - Emil, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Neri, Ul. Dante 7.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)
Al Alabarda, Ul. dell'Istria 7; Grigolon - Alla Minerva, Trg Giotti 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure; telef. št. 732-627.

V predprazničnih in prazničnih dneh dneva in nočna služba deluje nepretrgoma od 14. ure - predpraznične dneve do 7. ure dneva po praznikih. To velja za zavarovanje INAM, INADEL, ENPAS. Dnevni poziv na telefonski številki 68-441, nočni pa na številki 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčeje: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sečljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

TECAJI VALUT V MILANO

DNE 29. 10. 1976

Ameriški dolar: debeli	864.-
drobni	835.-
Švicarski frank	1399.-
Francoski frank	333.75
Belgijski frank	171.50
Nemška marka	22.60
Avstrijski šiling	338.-
Kanadski dolar	50.25
Holandski florint	860.-
Danska krona	337.-
Švedska krona	145.-
Norveška krona	200.-
Drahma: debeli	160.-
drobni	18.30
Dinar: debeli	40.-
drobni	40.-

MENJALNICA

vseh tujih valut

Dne 29. t.m. je preminil naš dragi

Pogreb bo danes, 30. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Dolino.

Zalostno vest sporočajo: sin Lucano,

hči Vilma, snaha Meri, zet Oskar,

vnuk Franko z družino, vnukinja

Mariza, Ada in Eda ter vsi sorodniki

Dolina, Lucija. 30. oktobra 1976

JOSIP SVETINA

Pogreb bo danes, 30. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Dolino.

Zalostno vest sporočajo: sin Lucano,

hči Vilma, snaha Meri, zet Oskar,

vnuk Franko z družino, vnukinja

Mariza, Ada in Eda ter vsi sorodniki

Dolina, Lucija. 30. oktobra 1976

JOSIP SVETINA

Pogreb bo danes, 30. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Dolino.

Zalostno vest sporočajo: sin Lucano,

hči Vilma, snaha Meri, zet Oskar,

vnuk Franko z družino, vnukinja

Mariza, Ada in Eda ter vsi sorodniki

Dolina, Lucija. 30. oktobra 1976

JOSIP SVETINA

Pogreb bo danes, 30. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v Dolino.

Zalostno vest sporočajo: sin Lucano,

hči Vilma, snaha Meri, zet Oskar,

vnuk Franko z družino, vnukinja

Mariza, Ada in Eda ter vsi sorodniki

Organizirajmo delovne skupine za pomoč Beneški Sloveniji!

V Špetru Slovenov dobro napreduje gradnja montažnih hišic. Nekateri ekipe s Tržaškega so že napovedale svoj prihod.

Gradnja montažnih hišic «Špetru» v Špetru dobro napreduje. Pobudniki in organizatorji te akcije (to so člani študijskega centra Nediza) so iz Slovenije dobili že ves material, ki ga za gradnjo potrebujejo (gre predvsem za razne vrste lesa), za pobudo pa se je močno zainteresirala tudi špeterska občina, ki je pristopila na pomoč predvsem s prispevki za drobnejši material (zelnjaki, vijaki itd.), ki je za delo nujno potreben.

Kot smo že poročali, so z gradnjo začeli člani Nedize, to so predvsem izobraženi študentje. Začetek šolskega leta je seveda pomenil upočasnitev dela, saj so zdaj «delavci» med tednom tudi drugače zaposleni. Zato pa gradbišče zaživi ob sobotah in nedeljah. Mladim Benečanom se pridružujejo tudi pomočniki iz Trsta. Pisali smo že o pomoči članov Sindikata slovenske šole iz Trsta

in Gorice ter članov pevskega zbora Tabor z Opčin. Omeniti moramo, da je prejšnjo soboto organizirala močno ekipo (16 ljudi, med njimi precej delavcev podjetja «Laboranti» z Opčin, z vsem potrebnim orodjem) openška sekcija KPI. Ker so bili v ekipi predvsem dobri in specializirani delavci, jim je delo teklo hitro od rok, pa tudi časa niso izgubljali (zadnjo desko so prežagali ob svetlobi vžigalice), tako da se je ob njihovem odhodu res poznalo, da se je delo premaknilo.

Seveda pa je dela še in še, pa tudi nujno je, saj je zima tu. Zato bi bilo prav, da v teh prazničnih dneh, ko bo vsakomur ostalo kaj časa, čimveč ljudi prisloži Benečiji na pomoč. Dijaki klasične gimnazije in njihovi starši so že sestavili ekipo, ki pojde jutri v Špetru, za sredo pa je napovedana močna ekipa z Opčin (to kratkoročno bomo iz Trsta in člani sekcije KPI). Dobro bi

bilo, ko bi se tem ekipam pridružile še druge, saj je taka dejavnost pomoč najboljši izraz solidarnosti s tako hudo prizadeto Beneško Slovenijo.

Tako bomo dejansko pripomogli k rešitvi problema preživetja mnogih družin, ki jim je potres porušil ali hudo poškodoval hišo. Predvsem gre za družine iz Azle in Barnasa, kjer je potres prizadel največje škode, pa tudi za nekatere družine iz drugih vasi. Hišice so majhne in preproste, površnem opazovalcu se zdijo nekoliko večji leseni šotori, tisti, ki Benečijo pozna, pa bo takoj opazil, da je oblika povsem enaka senikom v beneških hribih, kar pomeni, da je načrtovalec prof. Dario Manzini pazil tudi na to, kako se bodo te montažne hišice vključile v okolje. Kljub temu so izredno funkcionalne, nočni delni prostor za pet postelj, dnevni del pa za najnujnejšo kuhinjsko opremo.

Venci in cvetje padlim v spomin

Ob dnevu mrtvih se naše ljudstvo spominja svojih pokojnih in tudi vseh tistih, ki so darovali svoja življenja za ideal svobode in boljše bodočnosti. Predvsem tem se bomo v teh novembrskih dneh poklonili s cvetjem in venci.

V glavnem bodo vence pogolali v ponedeljek, ko bo tudi nekaj spominskih svečanosti. Kot običajno bodo vence pogolali tudi predstavniki SKGZ. Zbirališče bo ob 10. uri pred poslopjem ZTT v Ul. Montecchi. Nato se bodo padlim poklonili v Ul. Massimo D'Aragio, v Ul. Ghega, v Rizarni, pri Sv. Justu, pri Sv. Ani na skupnem grobu, na grobu bazozaških junakov, na grobu Pinka Tomažiča ter na vojaškem pokopališču pri Sv. Ani na grobu jugoslovanskih partizanov.

Zgornja občina bo vence položila k spomeniku padlim na prosekju (ob 8.30), nato pa se na prosekju pokopališču, v Gabrovci, v Samotorci, v Saležu in v Zgoniku.

Miljska občinska uprava, svetovalske skupine strank ustavnega loka ter odporniki svet prirejajo v ponedeljek tradicionalno komemoracijo padlih v osvobodilnem boju. Ob 9. uri bo polaganje vence pred spominskim obeležjem Alme Vivode, ob 10.00 podelitev književne nagrade «Fonda-Savio», ob 10.30 odhod sprejema s Trga Marconi na spominsko svečanost pred spomenikom padlim. Tu bodo govorili sen. Sema, občinski odbornik Apostoli in svetovalec Kiljan Ferluga. Ob 11.15 bo nato spominska svečanost na pokopališču, nakar bo ob 12.15 položitev vence pred spomenikom padlim pri Koroskih.

Dolinska občinska uprava bo vence pogolala ob 12. uri pred osrednjim spomenikom padlim v Dolini.

Občinska uprava Devin-Nabrežina bo vence pogolala najprej pred občinsko hišo in na trgu v Nabrežini. Sledilo bo polaganje vencev k spomenikom padlim in pred spominske plošče po vseh vaseh občine. Polaganje so bo pričelo ob 8. uri.

Repentabska občina bo ob 11. uri položila venci pred spomenikom padlim v Repnu, nato pa se na repentabskem pokopališču.

Kot je že ustaljena navada, se bodo padlim poklonile seveda tudi druge ustanove in organizacije. Tako bo na primer na pokopališču na Katinarju ob 15. uri spominska svečanost partizanov iz Lonjera in s Katinarja ter vaščanov.

V Trstu služba medicinske genetike

V sklopu otroške bolnišnice bo od 1. novembra dalje delovala služba medicinske genetike, ki jo neposredno povezuje z inštitutom medicinske genetike na tržaški univerzi. Služba bo namenjena tako bolnikom, ki so v bolnišnici oskrbi, kot tudi zunanjim pacientom, ki bodo lahko prihajali v ambulanto za dedne bolezni, kot so prirojene telesne hibe, bromozomске anomalije in drugo. Delovala bo tudi družinska posvetovalnica, kjer bodo skušali oceniti nevarnost, da se omenjene bolezni prenesejo na otroke.

DANES NA POKOPALIŠČIH V BREGU

Komemoracije ob obnovljenih grobovih padlih jugoslovanskih partizanov

Spominske proslave bodo v Dolini, Mačkolljah in Borštu

Danes se bodo v Dolini, Borštu in Mačkolljah vrstile komemoracije ob obnovljenih grobovih padlih jugoslovanskih partizanov v teh krajih. Grobove je obnovila in uredila Zveza borcev Slovenije, za komemoracije pa skrbi občinska sekcija VZPI-ANPI. Te se bodo pričele v Dolini ob 14.55, nato v Mačkolljah ob 15. uri, v Borštu pa ob 15.45. Zborna mesta so pred pokopališčem, razen v Borštu, kjer se bodo udeleženci zbrali pri srenjski hiši.

V Mačkolljah sta oba padla borca neznanca, oziroma baje Dalmatinca, ki sta padla ob borbah partizanovski enitve po naših krajih. V Dolini sta pokopana Ante Glavinović in Franc Bogar - Cuck. Prvi je Dalmatince, ki je pripadal IX. korpusu, ko je ta osvobodil Trst; padel je prav na dan 1. maja 1945, ko so nemški topovi streljali na partizanske enote. V Mačkolljah je bil sekretar SKOJ obalnega komiteja slovenske Istre, 16. avgusta 1944 je bil s tovarškim komisarjem Hugom v bunkerju pri zadnjih hišah nad Dolino, last Zofke Slavec, kjer je bila tudi partizanska kuhinja. Nenadoma so opazili nemško četo, ki se je spuščala od Socerba proti Dolini. Medtem ko je komisar Hugo ostal skrit v bunkerju, je Bogar menil, da je varnejše, če se takoj odpravi proti Boljuncu. Tako ubegli iz Nemcem. Prekošli so nekaj vrto in že je bil na cesti, ki vodi iz Boljunca v Prebenež. Ko je hitel ob cestnem zidu ga je zapazila druga nemška patrulja, ki je že prej neopazno prišla do vsakega pokopališča. Ostrostrelec je mladega partizana smrtno zadel. Dekleta in žene so trpu zakopale na pokopališču, nekaj let po končani vojni vihr pa mu je mladina iz Doline postavila spominsko ploščo na kraju, kjer je usahnilo njegovo življenje.

V Borštu pa je pokopan Kristijan Kozlovic - Stefan, ki se je rodil 10. 9. 1920 v Trseku - Truske v Istri. Osnovno šolo je obiskal v Truskih. Vojaški rok je služil na Sardiniji. Blizu Civitavecchie je letalo, s katerim je peljal na dopust, odpovedalo, tako da je moral Kristijan skočiti v morje in se potem dalj časa boriti z morskimi valovi preden je spaval na kopno. Obiskal je brata Antona, ki je takrat stal na v. Škrednji. Slednji je bil poslan v livarno «ILVA» in je takrat delal na terenu. Brat Anton ga je seznanil z delom in cilji OF in ga povezal s tov. Primožem, ki je bil takrat član OF za Slovensko Istro. Na Sardinijo se ni več vrnil, ker je kot zavezen Slovenec in antifašist stopil v NOB. Ob dneva začetka se je izkazal kot dober organizator partizanskih enot, tako da ga je

štab NOV poslal v partijsko šolo v Cerkljo in potem v Črnomelj. Šolo je končal z odličnim uspehom in bil poslan v svoje kraje, kjer je pridobileno znanje takoj uporabil za delo na terenu.

Junija 1944 je bil sprejet v O. krožni istriški odbor, kjer se je izkazal za zelo priaznega in obetajočega sodelavca. Bil je tudi referent za vojsko.

4.8.1944 je vodil prvo sejo novoustanovljenega komiteja KPS za s. cerkljski okraj. Večkrat se je srečal z ostalimi člani družine, ki so sodelovali v NOB. Brat Andrej je padel kot borec pri Zidanem mostu 17.6.1944.

Jeseni leta 1944 se je Kristijan seznanil z aktivisti brežanskih vasi. Na tem terenu je organiziral raz-

Kristijan Kozlovic - Stefan

ne sestanke OF, SKOJ in KPS. Dne 22.10.1944 je govoril na sestanku v Borštu in bivši aktivisti se ga prav dobro spominjajo, saj je bil zelo dober tovarš, prijatelj in izkušen svetovalec.

Na predvečer smrti je govoril na množičnem sestanku v šoli v Ricmanjih, ki se ga je udeležilo veliko število ljudi iz Ricmanj, Loga in Pulj.

Prenočil je na seniku pri tov. Zmaju. Ponoči, približno ob 2. uri, so opazili da je bil Colotijević obkolih. Sumili so, da so bili izdani. Stefan je odločil, da se bodo branili, ki, skočil je s senika, se približal vratom, kjer ga je zadel rafal iz tam tudi obeležal. Drugi tovarši so zbežali skozi okno na drugi strani senika in se porazgubili po njivah.

Stefana so naslednji dan pripeljali v Boršt, kjer so ga pokopali. V Logu, na kraju, kjer je padel, so aktivisti OF postavili ploščo v njegov spomin.

P. E.

NA ZAHTEVO DEMOKRISTJANSKIH SVETOVALCEV

Danes bo v občinskem svetu v Tržiču vroča razprava o obstoju odbora PSI-KPI

Demokristjani zahtevajo odstop župana Maianija in levičarskih odborov - Ostro stališče glasila goriske nadškofije Voce isontina

Danes popoldne bo v Tržiču izredna seja tamkajšnjega občinskega sveta. Glavna in morda edina točka na dnevnem redu bo resolucija demokristjanskih svetovalec, ki zahtevajo odstop župana in občinskega sveta. To svojo zahtevo utemeljuje demokristjani s tem, da uživa župan Maiani in odborniki le podporo petnajstih od skupnih tridesetih svetovalcev in da ne more torej sklopiti o vseh stvareh, ki se tičejo občine, ker nimajo po zakonu predvidene absolutne večine glasov v občinskem svetu.

V tržičkem občinskem svetu se bo brez dvoma razvila živahna diskusija, v katero bodo posegli predstavniki vseh strank in brez dvoma že sedaj napovedujemo, da demokristjanska resolucija ne bo sprejeta, ker bodo brez dvoma proti njej glasovali vsi komunistični in socialistični svetovalci, t.j. petnajst ljudi. Resolucija torej ne bo prodrla, čeprav bi zanjo složno glasovali demokristjani, fašisti in neodvisni svetovalci. Zaradi tega ne bo prišlo do odstopa župana in odbornikov in tržička občinska uprava bo šla naprej tako kot gre sedaj. Bo pa isti odbor zahteval od občinskega sveta, da mu odobri vrsto sklepa, posebno takih, ki zahtevajo nam posojil za gradnjo važnih infrastruktur. Doslej so demokristjani stalno glasovali proti nam, temu teh posojil in uspelo jim je večkrat blokirati te sklepe, kajti tudi ti sklepi so dobili le polovico glasov občinskega sveta in niso bili torej sprejeti.

Okrog vprašanja tržičkega občinskega odbora prihaja do najrazličnejših političnih zapletov. Za sedanjega levičarskega odbora v Tržiču, ki ga vodi župan socialist dr. Gianni Maiani, se ogrevajo komunisti, socialisti in tudi socialdemokrati. Na papirju imajo te tri stranke sedem najzvišjih svetovalec, torej absolutno večino glasov, vendarle pa socialdemokrati ne morejo računati na svoja dva svetovalca, ki sta po izvolitvi lanskega junija, zapustila stranko. Mastrangelo se je po letu dni neodvisnosti vpisal v demokristjansko stranko, Labile pa nadaljuje s svojo neodvisnostjo, letos spomladaj je glasoval za proračun, sedaj, kar na lepe, potem ko je bil komunist Zanolla, bivši štaranski župan, izvoljen za predsednika upravnega sveta tržičke bolnišnice, pa je Labile svetovalno izjavil da bo stalno in vedno glasoval proti vsem sklepom, ki jih predlaga levičarska uprava. To se da razumeti tako, da je Labile upal, da bo predsedniško mesto upravnega sveta bolnišnice dobila njegova s. mišljenja, ki jo je dal lani izvoliti od občinskega sveta v upravni svet bolnišnice.

Tržičski socialdemokrati so sprti s svojim pokrajinskim vodstvom in tržička sekcija PSDI očito podpira levičarski odbor. Svojo podporo levičarjem so tržičski socialdemokrati pokazali tudi ko je bil prav glas njihovega predstavnika v upravnem svetu bolnišnice odločen zato, da je bil za predsednika izvoljen Zanolla. To kljub protestom pokrajinske federacije PSDI.

Fašistični svetovalci v tržičkem občinskem svetu Ritossa se je specializiral v rabi kolokovanja na pirja in pričel pošiljati na sodišče eno za drugo, pritožbe proti znanu in odbornikom, češ da izkoriščajo svoj položaj in da ne ravna po skladu z zakonom.

Najbolj pa se zaganjajo v Maianija in v odbornike demokristjani, ki se niso še pomirili z dejstvom, da so na lanskim upravnih volitvah izgubili važne občine kot so Tržič, Gradišče, Krmin. Kljub temu, da so komunisti in socialisti v pokrajinskem svetu z vzdržanim glasom omogočili izvolitev enobornega demokristjanskega odbora (ki lahko računa samo na 9 od skupnih 24 svetovalcev) se demokristjani v Tržiču zelo napeti. In so najbolj levičarski demokristjani, saj imajo stranko v Tržiču v rokavih pristajati Donat Cattinove struje. Resolucija torej ne bo prodrla, čeprav bi zanjo složno glasovali demokristjani, fašisti in neodvisni svetovalci. Zaradi tega ne bo prišlo do odstopa župana in odbornikov in tržička občinska uprava bo šla naprej tako kot gre sedaj. Bo pa isti odbor zahteval od občinskega sveta, da mu odobri vrsto sklepa, posebno takih, ki zahtevajo nam posojil za gradnjo važnih infrastruktur. Doslej so demokristjani stalno glasovali proti nam, temu teh posojil in uspelo jim je večkrat blokirati te sklepe, kajti tudi ti sklepi so dobili le polovico glasov občinskega sveta in niso bili torej sprejeti.

Sicer pa je treba še omeniti, da so do sedanjega vodenja levičarske občinske uprave v Tržiču najbolj kritični sodelavci nadškofjskega tiskovnika Voce isontina. Ne mine tedna, da ne bi v tržičski kroniki našli lista napadil občinsko upravo, v zadnji številki, ki je izšla včeraj in ki jo bodo delili pred cerkvami v nadškofiji jutri po mašah, pa je oster, tiskovno noudarjen članek, proti vsem levičarskim upravam na Gorškem, s posebnim ozirom proti onim v Krminu, Gradišču in Tržiču. Na tržičko upravo pa člankar v Voce isontina se posebej strelja z vsemi razpoložljivimi naboji. Zanimivo je torej, da se s svojim uradnim glasom goriska nadškofija spuša v tako ostro borbo z upravami, v katerih so v večini socialisti in komunisti.

Tako socialistična kot komunistična federacija sta v tednih z uradnimi izjavami ostro obsodili delovanje poskoške in tržičke krščanske demokracije. Pred dnevi je to napravila federacija PSI, včeraj pa smo dobili še stališče KPI. V obeh primerih se obsoja delovanje krščanske demokracije, ki se še ni sprijaznila s položajem po lanskem juniju.

Izvoljeni vsi predsedniki rajonskih konzult

V četrtke zvečer sta bila izvoljena zadnja dva predsednika rajonskih konzult. To sta demokristjanska Rodolfo Medoet in Gianluigi Pannozzo, ki sta bila izvoljena prvi v Ločnici, drugi pa v mestnem središču. Za izvolitev obeh so bila potrebna tri glasovanja, kajti precejšen je bil odpor do njune izvolitve ne le s strani predstavnikov opozicijskih levičarskih strank, marveč tudi s strani njihovih somišljenikov. V Ločnici je namreč Medoet dobil pri tretjem glasovanju le osem glasov od petnajstih prisotnih članov rajonske konzulte.

Po teh izvolitvah imajo torej demokristjani kar pet predsednikov, republikanci enega, komunisti dva.

PO DOLGIH POGAJANJH

Podpisana pogodba za delavke slaščičarske tovarne La Giulia

V njej je zaposlenih 320 delav in delavcev

Te dni so pri pokrajinski zvezi industrijev uspeli zaključiti pomembno s. sindikalno pogodbo s podjetjem La Giulia, ki zaposluje 320 delavcev.

Pogajanja, ki so privedla do sklenitve pogodbe, so trajala skoraj dva meseca, saj so se začela že prve dni septembra. Nova pogodba predvideva vrsto materialnih ugodnosti za zaposlene v tem velikem slaščičarskem podjetju v industrijski coni. Tako se je vodstvo tovarne obvezalo, da bo do 1. marca prihodnjega leta vsakega delavca povzelo na delovno mesto za delavce. Kolikor bo uspelo najti zadovoljivo rešitev, pa bi ta pridobitev bila na razpolago že z novim letom. Delavci bodo plačali 40 odstotkov vrednosti obroka, razliko pa bo krilo podjetje. Poleg nekaterih izboljšav upravnega z. ačaja - odnosi med vodstvom tovarne in tovarniškim svetom... ter odnosi med načelniki obratov in delavci se bodo morali izboljšati in odvijati na podlagi medsebojnega spoštovanja - predvideva pogodba tudi nekatere izboljšave finančnega značaja. Od začetka decembra letos bo do uslužbenec izplačali po 15.000 lit mesečno in to za 14 mesečnih prejemkov letno kot proizvodno delavca. Poleg tega bodo delavci prejemali še dodatnih 200 lit dnevno za vsak dan prisotnosti na delu ter na daljših 200 lit začenši od decembra prihodnjega leta.

Vodstvo podjetja ter sindikalni predstavniki so se domenili tudi za posebno enkratno nagrado - enako za vse - ki jo bodo izplačali vsem zaposlenim v podjetju na dan 30. novembra letos. Nagrada je določena v višini 200 tisoč lit.

Poleg omenjenih točk, vsebuje pogodba tudi nekatere določila glede uveljavljanja kvalifikacij, sindikalnih dopustov, varnosti na delu in delovnega okolja.

Preučevanje občinskega proračuna

Goriški občinski odbor je imel v četrtke eno sejo posvečeno preučevanju proračuna za prihodnje leto. Ob tej priliki so imeli odborniki na dnevnem redu stroške namenjene solstvu, kulturi in športu. Proučili so tudi postavke o zdravstvu in sklenili jih združiti v eno samo, ker bo vsa zdravstvena oskrba prešla v pristojnost medobčinskega zdravstvenega konzorcija, ki se je ustanovilo pred kratkim. Odborniki so tudi sprejeli sklep o sklicanju občinskega sveta za petek 12. novembra.

Nocoj čiščenje ulic v mestnem središču

Na prvi pogled bi lahko rekli, da je čiščenje ulic preprosta zadeva. V resnici ni tako, kajti številni avtomobilisti se ne ozirajo na časne prepovedi parkiranja v dneh, ko je v tisto čiščenje ulic s pomočjo posebnih kamionov. Ker je po drugi strani težko rešljivo tudi vprašanje parkiranja v središčnih ulicah, se je občinska uprava odločila čistiti ta predel v nočnih urah. Tako bodo nocoj počistili Ulice Mazzini, Crispi, Roma De Gasperi, Travnik, Raštel, Gospoko Ulice, Oberdankovo, Korzo Verdi, Trg C. Battisti, Ulice Rimondo, Ulice Boccaccio, Ulice Garibaldi in Korzo Italia do parka.

Prepovedano je zato parkiranje od 22. ure zvečer do 4. ure zjutraj. Za kršilce je seveda predvidena denarna kazen.

socialisti enega. Socialdemokrati so ostali brez predsednika, ker so demokristjani proti sporazumom v okviru sredinske koalicije, ki vlada na občini, izvolili v Podturnu - Sv. Ani svojega predstavnika prof. Lutmana in ne dozorjenega socialdemokrata Ziberno.

Zaradi tega je bilo tudi precej negotovanja na sestanku mestnega vodstva socialdemokratske stranke.

● Pokrajinski svet v Gorici se bo sestel v sredo, 3. novembra. Na seji bodo izvolili dva namestnika, nato se bodo svetovalci spoprijeli s točkami običajnega dnevnega reda.

● V Tržiču je bila včeraj zvečer skupščina prometnega področja za Gorico in Trst. Razpravljali so o proračunu te ustanove za prihodnje leto 1977 in tudi o programskih smernicah delovanja za prihodnje leto.

STAVKALO JE ŠOLSKO OSEBEJE V VSEJ DRŽAVI

Uspela včerajšnja stavka v vseh slovenskih šolah

V srednjih šolah so stavkali skoro vsi šolniki, manjša je bila udeležba na osnovnih

Zelo različne so ocene o včerajšnji stavki šolnikov, ki jo je v vsej državi proglasila enotna sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL. Sindikat si stavko proglasil v znak protesta proti vladi, ki zavlačuje obnovo delovne pogodbe šolnikov in drugega šolskega osebja.

Stavka je zajela tako italijanske kot slovenske šole na področju goriske pokrajine. Veliko dijakov ni sploh šlo v šolo, marsikje pa se je našel kak profesor, ki ni staval in dijaki so morali tako v šolo, čeprav so imeli samo eno uro pouka. V italijanskih šolah so učitelji in profesorji ponekod stavkali skoro stotodstotno, drugod pa je bila udeležba manjša. Točnih podatkov s šolskega skrbništva ni.

Tudi na slovenskih šolah je bil rezultat različen od šole do šole. Stavko je proglasil Sindikat slovenskih šolnikov in s tem podprl zavzeto akcijo sindikatov, saj je šlo za akcijo v korist vsem šolnikom. Medtem ko je bila udeležba šolnikov v stavki na slovenskih srednjih šolah zelo velika, je bil rezultat na osnovnih šolah nekoliko drugačen. Na klasičnem liceju «Primož Trubar» sploh ni bilo pouka, ker so stavkali vsi profesorji, na učiteljski «Simon Gregorčič» pa je bil pouk zelo okrašen, ker je stavkalo nad dve tretjini profesorjev. Na trgovski šoli sploh ni bilo pouka, ker so stavkali vsi, tudi upravno osebje in je bila šola sploh zaprta. Na nižji srednji šoli «van Trinko» je stavkalo 25 profesorjev, le trije niso stavkali. Di-jaki so imeli pouk le v nekaterih razredih.

Drugače je bilo, kot smo že omenili, v osnovnih šolah. V šolah goriskega šolskega okoliša je 18 učiteljev in učiteljev stavkalo, 20 pa se ni udeležilo stavke. V doberdorskem šolskem okolišu pa je stavkalo 14 učiteljev, in učiteljev, v šolo pa jih je šlo deset.

Seja pokrajinskega zdravstvenega sveta

Na prefekturni se je sestel pokrajinski zdravstveni svet pod predsedstvom prefekta dr. Barrassa. Na tej seji so najprej sprejeli z zadovoljstvom vest, da so odprli v Gračevo drugo lekarno in sicer v kraju Pizneta. Ta lekarna bo služila v polnem času za potrebe turistov, sedaj pa služi ljudem s potresnega področja, ki so v tem kraju našli začasno bivališče.

Pokrajinski zdravnik dr. Gregorica je poročal o začetnem delu zdravstvenih konzorcijev v Gorici in Tržiču, ki bosta zamejala, vsak zase vse občine in druge zdravstvene ustanove, na lastnem področju. S tem v zvezi bodo preuredili tudi občinski zdravstveni službi v krajih, kjer že obstoja in v krajih, kjer je doslej ni bilo. Ker imajo nekatere občine sedaj konzorcij na urejeno službo bo to treba spremiti, tako da se bo ta ujemala z novo razmejitvijo. Na sestanku so bili tudi mnogi, da je treba ojačiti zdravstveno oskrbo v občinah Savodnje in Števerjan ter tudi v nekaterih drugih furlanskih občinah.

V četrtke lovsko srečanje v Jamljah

Pred kratkim ustanovljeno Društvo slovenskih lovcev Juljske krajine, ki ima sedež v Doberdubu, bo priredilo prihodnji četrtke v gostini Šoban v Jamljah lovsko srečanje. Dogodek je še posebej pomemben, kajti v gosteh bodo imeli šestlasko delegacijo Lovske zveze Slovenije, ki jo bo vodil Alojz Brški. Številni lovci, ki so se že včlanili v novo društvo, pa tudi tisti, ki nameravajo to storiti v kratkem, se bodo tako lahko seznanili z oblikami in možnostmi sodelovanja z Lovsko zvezo Slovenije.

Pričakovati je, da se bo torej v Jamljah ob 17. uri zbralo levo število slovenskih lovcev.

PRED SPOMENIKE PADLIM

POLAGANJA VENCEV OD DANES DO PONEDELJKA

Komemoracije bodo v vseh krajih Goriske in Beneške Slovenije

Danes, v nedeljo in v ponedeljek bodo predstavniki občinskih uprav, partizanskih združenj, jugoslovanskega konzulata in drugih naših organizacij položili vence pred spomenike padlim v NOB.

Danes pridejo na Gorisko in v Beneško Slovenijo predstavniki jugoslovanskega generalnega konzulata iz Trsta, ki bodo položili vence kot objavljamo v posebnem članku na tej strani.

Občinska uprava v Doberdubu bo priredila svečanost jutri, v nedeljo, 31. oktobra. Zastopniki občine in vseh združenj bodo položili venci pred spomenik padlim ob 11.30. V Savodnjah bo svečanost v ponedeljek, 1. novembra, ob 11. uri, na Vrhu pa bodo občinski predstavniki položili venci pol ure kasneje. Sodelovali bodo sekcije partizanskega združenja in pevski zbori iz Savodnje in z Vrha. V Števerjanu bodo predstavniki občinske uprave položili venci v ponedeljek, 1. novembra, ob 11. uri pred spomenik padlim. Venci bodo položili tudi člani prosvetnega društva Brški grič, bivši borci pa bodo nato ponesli venci tudi k spomeniku v Gonjačah na jugoslovanski strani.

Na področju goriske občine bodo svečanosti v ponedeljek, V Podgorici bo ta ob 9.15, sodelovali bodo člani šolske mladine, na glavnem goriskem pokopališču pa ob 10.30. V Pevm. bo letos prvi komemoracija s sodelovanjem šolske mladine. V ponedeljek ob 9.30 bodo položili venci pred spomenik, ANPI - vsedržavna zveza partizanov Italije vabi k spominskim svečanostim vse starše padlih partizanov, bivše borce in druge vaščane. V Števerjanu se bodo svečanosti začele že ob 10.30 s polaganjem vence na domačem pokopališču, od koder bodo nato krenili na glavno gorisko pokopališče. Zbirališče je ob 10. uri pred Domom Andrej Budal.

S krizantemami letos slabo

Res čudni časi! Letos najprej topla zima, potem sneg v februarju, toplota in potres v maju, suša, spet potres itd. Vse je nekako postavljeno in običajnega dneva. Tako se pritožujejo prodajalci cvetja, ki so jim krizanteme letos zdijale, pa se jih skušajo na vsak način rešiti.

«Vsaj dva tedna prezgodaj so se letos razcvetle krizanteme» skrajno žalostno ugotavlja znanca, pri kateri po navadi kupujem cvetje. «Samo tisoč lit za tri krizanteme. Pogledaj kakšen cvet». S kupčijo ne bo nič, ker je prezgodaj in bom cvetje kupil šele zadnji dan pred dnevom mrtvih, drugače se bo osušilo. Poznamim se po koliko prodajajo cele grmice v lončkih. «Pet tisoč, pet petsto, tisti tamle šest. Je pa res lep, kar pogledaj». Tudi s tem ne bo nič. Premišljam namreč, zakaj je treba plačati v Gorici vse veliko več kakor v drugih krajih.

V ponedeljek sem bil v Palmanovi. Tam so ponujali enake lončke po 3 tisoč! Tudi prevoz nekaj stane! Predvčerajšnjim je bil trg. Hladen dež je nekoliko zaustavil dotok kupcev, kljub temu pa je bilo živahno obkoli stojnic, kjer so prodajali umetno cvetje iz plastike. Čudovite rumene in bele krizanteme, ki jih človek na prvi pogled lahko zamenja za prave. Samo 350 lit za vsako! Trajajo pa kar nekaj mesecev!

● Drevi, ob 18.30, bodo v galeriji Ar. tiviste - Pro Loco v pasaji odprli s. n. o. st. razstavo tržičkega slikarja Pietra Girotti. Razstava bo odprta do 14. novembra.

Do torka, 2. novembra, plačati «na tantum»

Goriški avtomobilski klub obvešča vse zainteresirane lastnike vozil

Polemika

Poti in načini

Pierre Juquin: Mi, komunisti, mislimo, da za svobodo ne sme biti nikakršne diskriminacije

Od našega pariškega dopisnika

»Šli smo na miting, ker se ravna po liniji, začrtani na XXII. kongresu, kar zahteva probleme, povezane s socialistično demokracijo in našim stališčem do socialističnih dežel. Nič nas ne bo pripravilo do tega, da bi za ped odstopili od te linije.« Takšna je bila do sredine tedna zadnja uradna izjava v najnovejši polemiki med francosko in sovjetsko komunistično partijo, izjava, ki jo je dal generalni sekretar KPF Georges Marchais.

Oglejmo si najprej zadnji razlog za polemiko. V Franciji že dve leti obstaja tak imenovani odbor matematikov, bolj ali manj ohišna organizacija matematikov in drugih intelektualcev, ki so pred dvema letoma zahtevali, naj sovjetske oblasti izpustijo iz zaporov matematika Leonida Pljušču, zaprtega zaradi svojega političnega prepričanja. Odbor matematikov je v razširjenosti akcije na francosko politično levo in z neuradnim sodelovanjem KPF naposled dosegel, da so Pljušču izpustili — ne le na prostost, temveč tudi na Zahod, kjer živi.

Glede na to, da v Sovjetski zvezi še precej intelektualcev doživlja Pljuščev usodo, je odbor matematikov letos začel novo akcijo, sprva namenjeno osvoboditvi znanstvenikov Vladimir Bukovskega in Semjona Gluzmana. Potem je seznan razširil na češkoslovaške mladinske voditelje iz leta 1968 Jirija Müllerja, na prostni miting v pariški dvorani Mutualité (ki je že dolgo prizorišče političnih zborovanj) pa je povabil tudi KPF.

Sprožila se je polemika med predsednikom odbora matematikov Laurentom Schwartzom in članom CK KPF Gastonom Plissonierom, v kateri je prvi odidal partiji, da se bojuje za svobodo samo na papirju, drugi pa je odgovarjal matematikom, da KPF ne more sodelovati na mitingu, naperjenem izključno proti SZ in socialističnim deželam, ko je na svetu veliko več političnih zapornikov v fašistično obarvanih režimih.

Ko je odbor matematikov naposled predlagal, naj bi bil miting namenjen tudi osvoboditvi urugvajskega komunista in matematika Joseja

Luisa Masera, bolivijskega sindikalnega voditelja Victorja Lopeza Arisa ter čilskega levičarskega politika Edgarja Enriqueza Espinoze, je CK KPF sklenil poslati svojo delegacijo. V njej so bili člani centralnega komiteja Pierre Juquin in Aimé Halbeher, ter poddirektor centra za marksistične študije in raziskave Jean Ellenstein, sicer tudi kandidat za člana CK.

Na mitingu je Pierre Juquin govoril kot predstavnik KPF, torej ene izmed organizacij, ki so sodelovale na zborovanju: poleg Amnesty international, sindikatov FO, CFTD in FEN, socialistične partije Francije, lige za človekove pravice, pa tudi poleg nekdanjega direktorja češkoslovaške televizije Jirija Pelikana, protestnega akademika Pierra Emmanuela in Leonida Pljušča — ter glasnikov raznih odborov za boj proti političnemu pritisku.

Pierre Juquin je svoj govor začel z ugotovitvijo, da so med šestimi ljudmi, katerih usoda naj bi bila rešena v skladu s človekovimi pravicami in človekoljubnimi načeli, trije državljani socialističnih dežel, potem pa poudaril: »Mi, komunisti, mislimo, da za svobodo ne sme biti nikakršne diskriminacije. V tej točki smo nepovestljivi. Kako naj bi mi, francoski komunisti, dopustili, da komunistični ideal, katerega cilj je osvoboditev človeštva in ki zanj pozivamo Francoze, omadežujejo s krivičnimi dejanji? Ne moremo se spriznati, da v Sovjetski zvezi ali češkoslovaški preganjanju, zapirajo ali internirajo državljane, ker so izrazili svoje mišljenje. Nikdar se ne bomo spriznali s tem, da se v katerikoli deželi v imenu socializma zahtevajo k metodam, ki kratko človekove pravice. Dodaj, da bi bila Sovjetska zveza samo večja v očeh sveta in da bi komunistem imel še več privržencev, če bi v SZ opustili takšne represivne ukrepe.«

Nato je Juquin rekel, da »so na svetu dežele, katerih režimi temeljijo na zatiranju in terorju. In to je primer Urugvaja ali Čila. So druge dežele, v katerih zlorabe oblasti in kratenje elementarnih pravic nasprotujejo sami naravi režima. Tako je v Sovjetski zvezi ali češkoslovaški. Nič nas ne bo pripravilo do tega, da bi istovestili ene in druge. Torej bomo vsakokrat, ko bo potrebno, kritizirali ta ali oni vidik sovjetske realnosti. Vendar pa ne bomo sodelovali v antisovjetskem, akciji laži in načrtnega obrekovalja, zanikanja in globalnega prezirjanja. Smo in zmerom bomo antisfašisti, nikdar ne bomo antisovjeti.«

Juquin je govoril o pridobitvah revolucije in boju ter žrtvah francoskih komunistov, poudaril je, da sta za nas »socializem in svoboda sinonima« in da je svoboda nedeljiva.

Umazano dejanje

Predstavnik KPF je torej povedal tisto, kar je linija partije po XXII. kongresu: v boju za socializem v barvah Francije si KPF pridržuje pravico do svoje poti v socializem (odpravo diktature proletariata na primer), nikdar ne bo antisovjetska, vendar pa ne bo zatiskala oči pred krivicami v socialističnih deželah. Juquinov govor se skoraj dobesedno ujema z referatom Georgesa Marchaisa na kongresu.

Toda KPF se doslej ni udeleževala takšnih manifestacij, kakršna je bil miting v Mutualité. V prizadevanjih, da bi bili drugačni, da se torej spremenijo, imajo francoski komunisti gotovo tudi volilne razloge, in s tem, da je Pierre Juquin govoril v Mutualité, je vsaj za nekaj časa zapiral usta svojim obrekovalcem komunizma v Franciji. To se je pokazalo že v samem besednjaku »spremljanju« zadeve: listi, ki so podrobno popisovali polemiko med Schwartzom in Plissonierom pred mitingom, so skoraj popolnoma zamolčali Juquinov nastop — in tako je mitingu L'Humanité posvetila petkrat več prostora kot »Le Figaro« ali »L'aurora«, sicer redna »bojevnika« za svobodo v SZ. L'Humanité je šla v kritičnem pogledu na »zadevo Bukovske« celo tako daleč, da je objavila samo odlomke iz sporočila sovjetskega informacijskega urada v Parizu, medtem ko ga je »Le Monde« objavil v celoti. Sporočilo prikazuje sovjetsko resnico za devet: »Bukovski, Gluzman in njima podobni so v zaporu ne zaradi svojega prepričanja ali mišljenja, ni jim soljeno zaradi idej, marveč zaradi dejanj, ki so kaznivna po sodni potki.«

Ze dan kasneje je TASS objavil komentar Ivana Viktorova, ki ga je Georges Marchais poskušal spraviti v »pravi okvir, kajti gre za komentar novinarja v tiskovni agenciji, vendar komentar, ki ga poznavalci razmer imajo za doslej najhujšo sovjetsko obsodbo KPF.«

»Sovjetsko javno mnenje ne razume, kako so predstavniki KP Francije mogli sodelovati v tako umazanem dejanju. Ne glede na njihove razloge in misli je bil njihov govor v Mutualité nič drugega kot podpora silam,

ki so popolne sovražnice idealov svobode, demokracije in socializma, ki jih je zmerom branila KPF.« je zapisal Ivan Viktorov. Organizatorje mitinga je razglasil za ljudi, ki so »znani po svojih antisovjetskih in antikomunističnih idejah, miting pa je »nov val sovražne propagande zoper Sovjetsko zvezo in druge socialistične dežele, udatac mednarodnemu popuščanju napetosti.«

Tako se je KPF — za Fordom in Carterjem — nenadoma znašla med tistimi, ki onemogočajo politiko detente, in »L'Humanité« je poročilo svoje ga dopisnika s mirnim naslovom »Komentar agencije TASS« dodala kratko pripombo da ji ni do polemike, da pa »stališče KPF ne more povzročati zmede. Njen nastop v Mutualité priča o volji, da deluje v prid svobode. Svoboda, ki je zanjo neločljiva od socialističnega ideala, miting pa je »nov val sovražne propagande zoper Sovjetsko zvezo in druge socialistične dežele, udatac mednarodnemu popuščanju napetosti.«

Nekaj kamnov spotike

Za kroniko skrhanih odnosov med KPF in KP SZ je treba naštet vsaj nekaj največjih kamnov spotike:

● KPF je »grajal« oziroma »jasno in odločno kritiziral« intervencijo petih članic varšavskega sporazuma v CSSR.

● Louis Aragon je v »L'Humanité« ostro napadel obsodbo sovjetskih pisateljev Sinjavskega in Daniela na dolge zaporne kazni.

● Leta 1971 je KPF intervenirala v prid sovjetskih Židov, ki so jim sodili v Leningradu, ker so poskušali pobegniti iz SZ.

● Leta 1973 je KPF napadla prepoved Solženicinskih del v SZ.

● V oktobru 1975 je »L'Humanité« napadla ravnanje sovjetskih oblasti z matematikom Pljuščem.

● Decembra lani je KPF terjala javno pojasnilo sovjetskih oblasti o resnici oziroma o filmu o koncentracijskih taboriščih v SZ, prikazanem na zahodnih televizijah, vključno francoski tv.

● Ze pred XXII. kongresom je Marchais napovedal odpravo diktature proletariata iz ciljev KPF, kotres je potrdil to linijo.

● KPF je bila med tistimi zahodnonovoproskimi partijami, ki so bile najmanj »navdušene« za evropsko konferenco KP in ki je bila zoper obsodbo KP Kitajske.

● Po Maovi stniti so reakcije KPF zelo previdne, lahko bi rekli, da gre za ponujanje roke kitajskim komunistom. Partijski tisk je izredno obširno in (v partijskem jeziku) pozitivno pisal o Mao Ce-tungu, in če so danes komentirali o dogodkih v LR Kitajski zelo previdni, je v njih čutili predvsem željo po spravi. Jean Ka-

napa, član CK, ki se ukvarja z mednarodno politiko, je pred dnevi izjavil po radiu: »Zelimo si, da bi bila najnovejša kitajska kriza pametno rešena, da bi rešitev šla v prid detente v sovjetsko-kitajskih odnosih, da bi bila rešitev brez pritiska in likvidacij, na posledaj želimo, da bi odnosi med KP Kitajske in KP Francije postali bolj normalni in bolj bratski.«

Jean Kanapa je v eni zadnjih števil partijskega tednika »France Nouvelle« polemiziral s kritiko sovjetskega »Komuniste« (češ da so »napadli« KPF na razmere v SZ razdiralni za svetovni socializem in za privlačno moč komunizma). Med drugim je zapisal: »Treba je povedati, da je, žal, razmišljanje tujih tovaršev dostikrat prežeto z mislijo, da je način dela v eni socialistični državi pravzaprav model socializma. Socializem je in mora biti sinonim svobode. Torej ne moremo dopustiti, da bi se prilagodili represivnim ukrepom zoper svobodo mišljenja in izražanja ali zoper obdobje umetniškega ustvarjanja ali zoper svobodo kroženja ljudi. Brž ko v kakšni socialistični državi odkrije mo takšne ukrepe, rečemo da je med nami in komunistično partijo tiste dežele razloček v pogledih, in sicer zelo hud razloček — na demokracijo in konceptu socializma... Privlačne moči komunizma ne slabi — kot meni »Komuniste« — naša kritika takih pomanjkljivosti, marveč sam obstoj pomanjkljivosti.«

Avtorji iz socialističnih dežel imajo na splošno kar se da slabše mnenje o izrazu »demokracija«, da je treba dodati pridevek »demokracija«, saj bi bilo normalno, da bi to bilo »vseobsegajo« v sami besedi socializem. Toda potreben je prav zaradi hudih izkrivljenosti v preteklosti in tudi zaradi vztrajnih pomanjkljivosti v demokracijem na predku socialističnih dežel.«

Avtor pripisuje dolgoletno zvestobo francoskih komunistov sovjetski partiji v letu 1920, ko je KPF nastala na podlagi 21 pogojev, ki jih je Komintern postavljala za priključitev. Po njegovem je 14. pogoj tisti, ki so ga pozneje imenovali »brezpogojna obramba Sovjetske zveze« in ki se danes za marksistoga enači antisovjetizem z antikomunizmom naslopi. Vpliv Kominterne je bil po Ellensteinovem mnenju predvsem v tem, da so bili »njegovi sklepi obvezni za vse«. Informirajo po drugi svetovni vojni pripisuje manjši pomen, toda »čeprav ni imel tako centralizirane strukture kot Komintern, je vendarle dovolil obsodbo jugoslovanskega komunizma«. Razhajanje med KPF in KP SZ se je po Ellensteinovem mnenju začelo tedaj, ko se je »sovjetska politika tako na mednarodnem kot na notranjem področju napotila v marsičem negativno smer«.

Filozofova razlaga

Temeljitejša obravnava odnosov med francosko in sovjetsko partijo ter internacionalizma je izšla pred nekaj tedni v knjigi »Le P.C.« (»KPe«), ki jo je napisal partijski filozof ter poddirektor centra za marksistične študije in raziskave Jean Ellenstein.

Avtor pripisuje dolgoletno zvestobo francoskih komunistov sovjetski partiji v letu 1920, ko je KPF nastala na podlagi 21 pogojev, ki jih je Komintern postavljala za priključitev. Po njegovem je 14. pogoj tisti, ki so ga pozneje imenovali »brezpogojna obramba Sovjetske zveze« in ki se danes za marksistoga enači antisovjetizem z antikomunizmom naslopi. Vpliv Kominterne je bil po Ellensteinovem mnenju predvsem v tem, da so bili »njegovi sklepi obvezni za vse«. Informirajo po drugi svetovni vojni pripisuje manjši pomen, toda »čeprav ni imel tako centralizirane strukture kot Komintern, je vendarle dovolil obsodbo jugoslovanskega komunizma«. Razhajanje med KPF in KP SZ se je po Ellensteinovem mnenju začelo tedaj, ko se je »sovjetska politika tako na mednarodnem kot na notranjem področju napotila v marsičem negativno smer«.

Avtor pripisuje dolgoletno zvestobo francoskih komunistov sovjetski partiji v letu 1920, ko je KPF nastala na podlagi 21 pogojev, ki jih je Komintern postavljala za priključitev. Po njegovem je 14. pogoj tisti, ki so ga pozneje imenovali »brezpogojna obramba Sovjetske zveze« in ki se danes za marksistoga enači antisovjetizem z antikomunizmom naslopi. Vpliv Kominterne je bil po Ellensteinovem mnenju predvsem v tem, da so bili »njegovi sklepi obvezni za vse«. Informirajo po drugi svetovni vojni pripisuje manjši pomen, toda »čeprav ni imel tako centralizirane strukture kot Komintern, je vendarle dovolil obsodbo jugoslovanskega komunizma«. Razhajanje med KPF in KP SZ se je po Ellensteinovem mnenju začelo tedaj, ko se je »sovjetska politika tako na mednarodnem kot na notranjem področju napotila v marsičem negativno smer«.

tiki je torej SZ dosegla uspehe v boju za popuščanje napetosti in miro-ljubno sožitje (sporazumi z ZDA, evropska konferenca), vendar je »hotela razlagati detente kot ohranitev statusa quo«. Francozom je to postalo jasno, ko je SZ odobrila Pompidoujevo in Giscardovo zunanjo politiko. Na notranje političnem področju je negativna smer sovjetske politike v tem, da se »pomanjkljivosti socialistične demokracije kažejo na vseh področjih sovjetskega življenja in da stalizem oživlja čedalje močnejše po letu 1964, se pravi po eliminaciji Nikite Hruščova Spood idej so zamenjali z represijo, od tod pa obsodbe in deportacije pisateljev, znanstvenikov, kristjanov in Židov, ki so v obeh obsestih krivi, kar so kritizirali ta ali oni vidik delovanja sovjetskega režima, »vodi do zapiranja »nasprotnikov« v psihiatrične bolnišnice od tod preganjanje pisateljev ali glasbenikov.«

Hkrati je KPF začela poglobljeno razmišljati o poteh in načinih socialistične revolucije v sodobni Franciji, pri čemer so se nadvse jasno pokazali razločki med Rusijo iz leta 1917, pa tudi drugimi socialističnimi deželami:

— Sodobna Francija je razvita industrijska država, »druger« pa so bile pretežno kmetijske.

— V teh deželah ni bilo mešanice demokracije in revolucije. Politična demokracija ni obstajala in javnih svobodnih v bistvu ni bilo.

— Revolucija je v teh državah v glavnem nripeljala do političnega sistema, temelječega na partiji — državi (komunistični ali delavski partiji) ter na državni filozofiji (marksizem):

— Komunistična partija je bila edina ali pa prevladujoča partija.

KPF se je torej odločila za svojo pot v socializem francoskih barv, kar sicer ne pomeni, da je prišlo do »razkola« s sovjetskimi komunisti, menj Ellenstein, potem pa postavi nekaj vprašanj komunistični partiji Sovjetske zveze: solidarnost v boju proti imperiaizmu je nedotaknjena, toda ali bo KP SZ sprejela kritiko drugih komunističnih partij? Ali bo KP SZ mogla razločevati med nasprotniki socializma in njegovimi privrženci, ki pa nimajo istih mnenj kot KP SZ? Ali bo KP SZ prepoznala prijatelje, če tudi ne bodo tako uslužni, kot bi si želela?

»Resnični internacionalizem lahko obstaja le na podlagi resnične neodvisnosti vsake partije in vsake države. Razvija se lahko edino na podlagi enakosti v pravicah in dolžnostih. Mednarodno komunistično gibanje je doživelo dramatično preizkušnjo z razkolom, ki je nastal med Moskvo in Pekingom. Ali mu je spet treba vsiljevati razkol, ki ne bi bil nič manj hud?«

Jean Ellenstein misli, da je bila konferenca evropskih partij junija letos »zanimivo in spodbudno znamenje razvoja v odnosih med komunističnimi partijami«, poudarja, da KPF brez zadržkov sodi v mednarodno komunistično gibanje, da pa to ne zmanjšuje zu, ne pa v Peking, kot rad izjavlja njene neodvisnosti, in sklepa: »O politični orientaciji KPF se odloča v Pari-Georges Marchais.«

Stane Ivanc

Preštevnanje: vse več nasprotnih mnenj

S preštevnanjem hoče vlada obiti svoje obveznosti, meni študentovska organizacija

OD NASEGA DOPISNIKA V AVSTRIJI

CELOVEČ, 26. okt. — Čeprav soglasje treh avstrijskih strank glede preševanja manjšin v Avstriji ostaja v veljavi tudi vnaprej, pa je dobra dva tedna pred napovedanim preševanjem — 14. novembra bo — slišati vse več glasov, ki v sedanjem političnem ozračju pomenijo bolj ali manj radikalno distanciranje od dogovora treh strank in od sedanje manjšinske politike zvezne vlade. Zanimivo je, da takšni glasovi prihajajo celo iz vrst tistih, ki jih je moč šteti med politične so-potnike katoliško usmerjene avstrijske ljudske stranke.

Tako je del avstrijskega tiska minul ponedeljek sporočil, da se je zoper preševanje postavila avstrijska zveza študentov (OSU), ko je na sestanku v Linzu pozvala vse Avstrijce, ki se »zavedajo svoje odgovornosti«, naj se ne udeležijo preševanja 14. novembra. Po sodbi te organizacije — in OSU sodi med zelo vplivne, saj zajema študente vseh avstrijskih visokih

šol — skuša avstrijska vlada s preševanjem obiti obveznosti, ki jih je v prid manjšinam prevzela z avstrijsko državno pogodbo. Takšno stališče je prav gotovo zelo radikalno, po-sebej zanimivo pa je zato, ker ima v tej organizaciji, ki je formalno sicer nadstrankarska, močan vpliv avstrijska ljudska stranka.

O preševanju je bilo konec minulega tedna, na tančnejše v soboto, govora

tudi na sestanku celovškega škofijskega sveta. V razpravi, ki se je nekajkrat sicer zataknila ob ideološki vprašanju, so ugotovili, da je zaradi napovedanega preševanja prišlo do zaostre v razmer med obema narodoma na Koroskem, slovenski pastoralni odbor v škofjovski svetu pa je sprejel resolucijo, v kateri se je zavezal za pravico Slovencev do njihovega materinega jezika ter ugotovil, da so oblasti zaukazale preševanje, ne da bi se poprej posvetovale s Slovenci in njihovi organizacijami. Odbor je v zvezi z morebitnimi posledicami rezultatov preševanja izjavil, da se bo katoliška cerkev, kar zadeva sožitje ob narodov na Koroskem, v cerkvi tu-tih poslej ravnala po sklepih škofjovske sinode.

Tretji z državno politiko ne povsem uskladeni glas, pa je v ponedeljek jutraj objavila celovška Kleine Zeitung. V komentarju h Carterjevimi in Fordovim izjavam ter k spekulacijam o položaju v Jugoslaviji in okoli nje, o

odnosih med SFRJ in SZ ter o sovjetskih interesih v Jugoslaviji, je komentator tega celovškega časnika, ki doslej gotovo ni sodil med tiste, ki bi bili naklonjeni Jugoslaviji, svoje razmišljanje pripeljal do sklepa, da je Avstrija in njenemu zunanje-političnemu položaju v Evropi najbolj pogodu prav takšna Jugoslavija, kakršna je danedne: v primeru konflikta v tem delu sveta, je menil komentator, se Avstrija ne bi mogla zanašati samo na svojo vojaško nevtralnost, zato je seveda zainteresirana, da ostanje razmere v tem delu sveta kar najbolj stabilne. »K temu pa sodi tudi takšna sosedstva politika, ki je po možnosti brez trenja. Prav na ta aspekt pa se pogosto pozablja, ko gre na primer za reševanje manjšinskega vprašanja, je v zaključku napisal komentator. Kleine Zeitung sodi med formalno neodvisne časnike, vendar pa praviloma prisluhne stališčem avstrijske ljudske stranke.

MARJAN SEDMAK

VZPOREDNE VOLITVE V ZDA

Nestrpni mafijci

Ob boju za predsedniško mesto tudi boj za vodstvo mafije — Carter in Ford obljublata vojno s podzemljem

NEW YORK, 28. okt. — Amerika išče odgovor na veliko vprašanje: kdo bo naslednik Carla Gambina, najmočnejšega med dvajsetimi člani nacionalnega komiteja ameriške mafije?

Carlo Gambino, šef največje med petimi newyorškimi mafijskimi družinami, je umrl sredi oktobra v postelji, nekaj zaradi oslabele srca, nekaj od starosti — v nasprotju s predhodnikom Albertom Anastasijem, ki se je zgrudil leta 1957 v manhattanški brivnici, kjer sta ga s krogliami temeljito preluknjala dva gangsterja. Vlada ameriškega podzemlja je začasno spet objavljena.

Pokojnika so pokopali v vsemi častni drugo nedeljo v oktobru na pokopališču newyorške četrti Queens. Bornsta krsta, v katero je »legel k zasluženemu počitku«, je stala sedem tisoč dolarjev. Agenti so neutrudno fotografirali vse, ki so vstopali v brooklynsko cerkev Naše usmiljene gospe, ter pokopnemu šefu mafije izkazali zadnjo čast.

Čimbolj neopazno

O temi razpravljajo z vso resnostjo. Konec koncev gre za politiko, ki jo je zastopal Carlo Gambino, in za tisto, za katero se bo odločil njegov naslednik.

Izvedenci sodijo, da je bila politika Carla Gambina v svetu podzemlja od Massachusettsa do predmestij Philadelphije konzervativna in previdna. Gambinu ni bilo do uličnega streljanja, reklame in velikih naslovov v časnikih.

Pred radikalnejšimi člani »družine«, ki šteje petsto »pravih« in petsto pridruženih članov, se je branil s prepričljivo statistiko: njihova »družina« je prebila v zaporih neprimerno manj časa kot druge štiri newyorške »družine mafiosov«. Pred nekaj meseci se je zamen postavljaj po robu sklepu nacionalnega komiteja mafije, da bo do ponovno začeli sprejemati nove člane v newyorško »kri-lo«. Zaman se je zavzemal »tudi za združitve petice newyorških »družin«.

Konzervativnost je Gambinu pomagala, da je mirno »dihnil v postelji«, medtem ko

prvenstvo v prometu z mamili, ki ga je prevzel Tucson v Arizona, stave so se preselile v nove turistične centre na Floridi in Karibih, igralnice pa v Las Vegas. Med novimi kupčiji mafije na vznožnem ameriški obali je samo tihotapljen cigarete iz južnih v severne države ZDA, kjer se da zaslužiti z razliko v davku (v severni Karolini je treba za deset zavojčkov cigarete plačati 30 centov, v New Yorku pa 2,60 dolarja davka).

Ti sile newyorške mafije očitno ne razumejo (tako kakor tega ne razume večina politikov), da so vzroki upadanja newyorške moči pred vsem gospodarski in da zaradi tega ne kaže valiti krivde na ostarelost šefov. Arizona je promet z mamili prevzela, kar leži na novih heroinskih poteh iz Mehike in Južne Amerike, vrtoglavi razmah turistične industrije v zadnjih desetletjih pa je omogočil velikanske kupčije z zemljišči, stavbami, zabaviščnimi prostori, športnimi igrišči in igralnicami.

Bitka za nasledstvo bo spričo tega ostra in po vsej verjetnosti prenos oblasti ne bo mirovneljen. Ostri bodo spopadi predvsem za mesto na čelu »družine« potem pa za mesto v nacionalnem komiteju mafije. Za vodstvo se bosta najljubši zagrinjevo »družine«, ki jo vodi Anniello Dellacore in Paul Castellano. Za izpraznjeno mesto v komiteju, ki oblikuje politiko vseh 26 »družin« mafiosov v ZDA pa je najresnejši predstnik Carmine Galante, šef »družine« Josefa Bonanna.

Nekatere udeležence v teh razpravljanih draži misel, da pretendenti očitno čakajo na priložnost, da bi ob volitvah odločili streli.

Ameriški vladi je nekoč uspelo, da se je postavila po robu več desetletšč gangsterjev v tujini — to je proti nacističnim Nemčiji — nidesar

Tako je New York izgubil

pa ne more storiti proti domaćim,« je rekel Eric Seveid, politični komentator te levizijske mreže CBS.

Oblasti v New Yorku trdijo, da imajo na tem področju več uspeha kot drugje v ZDA. »Družina« Josepha Colomba je bila zadnja leta zdesetkana. Naprej je najet morilec ustrelil njegovo voditelja, potem pa sam padel kot žrtev napadala, skritega med pristanišči delavci, ki so na poziv mafije prikorakali na newyorške ulice, da bi sbrali uglede Američanov italijanskega rodu.

Kakor pravi Jay Waldman, funkcionar pravosodnega ministrstva, lahko o mafiji že lo veliko več, težko pa kar koli dokazati.

Ford proti malim, Carter proti velikim

Tema mafije je v velikem smislu navzoča tudi v ameriških volitvah: medtem ko Gerald Ford mestum policijskim šefom objavlja, da bo začel vojno proti uličnim nasiljem in tatovom, če bo ostal v Beli hiši, pa Jimmy Carter govori, da strelja republikanska administracija proti »falotom manjšega kalibra«, nidesar pa ni pripravljena storiti proti organiziranemu zločinu in kriminalnem zločinu. »Belimi ovratniki« Mafija po mitu ne sodi med »be le ovratnike«, vendar je očitno, da podzemlje zadnja leta veliko denarja vlagalo v legalne posle, zlasti tiste, ki so povezani z velikim tveganjem. Organizirani kriminalci namreč zna to tveganje zmanjšati.

CIA in FBI sodelovala s podzemljem

Ko je prišlo na dan, da je v nekaterih točkah podzemlja sodelovala CIA, je meja med dovoljenim in nedovoljenim postala še bolj problematična. FBI je, kakor se je izkazalo skoraj 40 let nadzora, vendar je bil nadzorni aparat na čelu najštevilnejše družine mafiosov — Anniello Dellacore — bo moral odslužiti še dva meseca zopora, in to morda pomeni, da bodo z bitko za nasledstvo toliko časa počakali. Svet se je navadil, da se mafiosi medsebojno ubijajo. »Ko smo nedavno raziskovali umor Johna Trottona v brooklynski skupni vprašanju odgovarjale, da je bil najbrž že kak razlog za takšen konec.« je rekel Dillon.

DRAGISA BOSKOVIČ

Odkrito o težavah

Poljska sredstva obveščanja razširjajo fronto idejnega boja — Protesti opozicije — Gierekov dialog z novinarji

POSEBEJ ZA »DELO«

VARSAVA, oktobra — Poljska sredstva javnega obveščanja, ki so jih spodbudili pozivi na akcijo in samokritične izjave partijskih in državnih voditeljev — ti v odkritem dialogu z državljani razkrivajo številne slabosti v družbeno-ekonomskem življenju države — v zadnjem času vedno bolj sirjijo fronto idejnega boja in tekmujejo med seboj v tem, kdo bo izpustil bolj demokratične oblike obveščanja javnosti. Pri tem prednjačijo televizija, glasila IZPSD in strank ter posamezni tedniki, ki imajo za svoje bogate tradicije pogumne in konstruktivne analize vsakokratne družbene situacije.

Sedanje notranje težave pa so priklicale na dan tudi tiste sile, ki so v stalni opoziciji proti socialističnemu režimu in katerih demagoško pozivanje k »demokratizaciji« in vrnitvi meščanskim svobodam je deležno bučnega odobravanja v tujih centerh protikomunistične propagande. Skupine intelektualcev, v katerih prevladujejo meščanski in klerikalni ideologiji, pišejo partijskim in državnim organom razna »protestna pisma« (kopije seveda pošiljajo za hodnemu tisku), razširjajo provokativne parole po uradni sredstvih itd. Poljske oblasti so za zdaj dokaj

strpne do nosilcev te dejavnosti, toda ta odnos se prav lahko spremeni na škodo tistih, ki ob podpori od zunaj postajajo vedno bolj agresivni.

Tudi prvi sekretar CK PZPD Edward Gierek vedno pogosteje opozarja na povečano dejavnost sovražnih sil. Gierek, zvest svoji dosedajni politični metodi, ni za sankcije, temveč za profilaktična sredstva, pri čemer igra demokratska tiska neprecenljivo vlogo.

Od leta 1974 ima vsake tri mesece redne sestanke s širšim aktivom novinarjev. Na zadnjem sestanku je voditelj

poljske partije več kot tri ure odgovarjal na vprašanja, med katerimi so bila tudi »kdočljiva« in »provokativna«. Čeprav je v svetu običaj, da se o take vrste »informativnih« kontaktih ne piše, je »Trybuna ludu« objavila obširno poročilo, v katerem opisuje resno ozračje na sestanku in citira številne bridke in samokritične Gierekove besede o aktualnem družbeno-političnem položaju.

»Bistvena značilnost sestankov prvega sekretarja z novinarji je v tem, da poslušamo, hkrati pa tudi nas poslušajo,« ugotavlja

STIKI MED SLOVENSKIMI ŠPORTNIKI OB MEJI

Borbena in zanimiva srečanja med ekipami ZSSDI in OTKS

Lepa zmaga mladih namiznoteniških igralck ZSSDI

ODBOJKA MLADINKE

ZSSDI — OTKS 2:3
(15:12, 7:15, 15:6, 12:15, 12:15)

ZSSDI: Grčić, Cuk, Crisiani, Koc-jančič, Korosec, Prašelj, Premolin, Glavina, Mesesnel, Fčur, Jazbec.
OTKS: Bogataj, Premrov, Mezek, Hrvatin, Slekunar, Mrmolja, Jukič, Pokič, Radišni.

Tekma je bila veskrozi izredno živa in izenačena, o čemer priča dovolj jasno tudi končni rezultat. Gošče so tekmo s tesnim izidom osvojile in s prikazano igro vsekakor zadovoljile, skorajda presenetile. S svoje strani je reprezentanca ZSSDI nudila razigranim nasprotnicam oster odpor, vendar pa je prav na koncu zmanjkalo ekipi mirnosti in hladnokrvnosti, ki bi bila v takih okoliščinah nujna. Lahko pa rečemo, da je zapustila naša reprezentanca zelo dober vtis, posebno če pomislimo, da tokrat v ekipi ni bilo najboljših mladink Kontovela in Sokola, ki bi nedvomno s svojo prisotnostjo bistveno pripomogle k drugemu izidu.

INKA

ODBOJKA mladinci (Nabrežina) OTKS — ZSSDI 3:1
(15:6, 15:2, 12:15, 15:6)

OTKS: Morgan, Palčić, Radešič, Jančič, Jovič, Peroča, Kapel, Maršič, Čermelj in Bratkovič.
ZSSDI: Černec, Petecan, Milič, B. in S. Budin, Rebuta, Guštin, Pirc, Furlan, Biteznič.
SODNIKI: Fulizio, Pertot in Colovich.

Odbojkarji iz Kopra, Izole in Pirana so vidno prekašali domače igralce ZSSDI (dva predstavnika gorškega Doma in igralci Krasa) tako po telesnih kot po tehničnih sposobnostih. Gošče so posebno v prvem delu srečanja predvajali duhovito in učinkovito igro, ki je onemogočila vsak odpor sicer zelo poštenih igralcev Krasa in Doma, predvsem v tretjem setu pa so vidno popustili in dali tako možnost domačinom, da osvojijo častni set.

NAMIZNI TENIS

mladinci (Salež) OTKS — ZSSDI 5:0

Marušič — M. Sedmak 2:0
(9, 6)

Šilović — R. Sedmak 2:0
(14, 9)

Gluhak — Tence 2:0
(6, 15)

Šilović — M. Sedmak 2:0
(12, 11)

Marušič — Tence 2:0
(7, 6)

Gošče so bili veliko boljše nasprotnik in so z lahko nadigrali mladince ekipe ZSSDI, ki so jo sestavljali igralci kriškega SD Mladina. Kljub pekočemu porazu pa so mladi Križani, ki stopajo konaj v drugo leto organizirane agonistične dejavnosti, pokazali pohlave vredno prizadevanje, ki jih bo prav gotovo v kratkem privedlo na zavidično tehnično raven.

ZSSDI — OTKS 5:0

Zigon — Ošmrk 2:0
(8, 6)

Rebuta — Škabar 2:0
(6, 5)

Vesnaver in Zigon — Košmrj in Škabar 2:0 (3, 10)

Zigon — Škabar 2:0
(5, 12)

Rebuta — Košmrj 2:0
(4, 4)

Mladinke ZSSDI (zastopnice Krasa) so eršle čast zamejskega namiznega tenisa in so se z gladkim 5:0 oddolžile gostom za enak poraz v moski konkurenci. Čeprav je bila med izbranimi vrstama precejšnja kakovostna razlika, pa so bile tekme vseeno zanimive. Igralke in igralci obeh reprezentanc so imeli tudi prilicnost, kar je bil med drugim tudi namen tega srečanja, na koncu pa so igralke položile spoznanje, da oba ekipa odigrala v januarju več prijateljskih trening tekem.

-bs-

TENIS

DANES NA PADRIČAH

Mednarodni turnir v organizaciji Gaje

TK Gaja organizira danes z začetkom ob 9. uri (v primeru slabega vremena pa v nedeljo) mednarodni teniški turnir za posameznike, za katerega so se prijavili (po leg društvenih igralcev) tudi nekateri boljši tržaški igralci in iz Slovenije. Istočasno pa bo tudi miniaturni za ženske.

S tem turnirjem se zaključuje sicer »tina«, toda zelo pestra klubska dejavnost, ki se je začela z deželnim ekipnim prvenstvom za italijanski pokal v prvi polovici meseca maja, pa vse do druge polovice junija meseca, se nadaljevala z dvodnevnim gostovanjem skoraj vseh aktivnih igralcev in igralk pri »Saleskem teniskem klubu« iz Šostanja (Velenje), nato z gostovanjem v Ljubljani pri TK Slovan in s povratnim srečanjem na Padričah z istim klubom ter končno z udeležbo nekaterih »ga-jevcev« na obalnem teniskem turnirju v Portorožu. Društvo je tudi organiziralo v septembru teniški tečaj za srednješolce, ki je še kar do bro uspel, končno so klubski igralci zastopali svoje barve na raznih turnirjih pokrajinskega in deželnega značaja.

ODBOJKA

V PRVENSTVU MLADINK

Kontovel favorit v srečanju s CUS

Med mladinci bo imel Kras v tekmi z Novalineo težko nalogo

Mladinke, ki igrajo v nižjih ligah bodo danes in jutri odigrale 2. kolo. To pot bo Kontovel igral pred domačimi gledalci in je nesporen favorit v srečanju z Univerzitetnim tržaškim športnim krožkom. Res, da so odbojkarice CUS v prvem prvenstvenem nastopu premagale Julio, toda to ni nobeno jamstvo za njihov devišnji uspeh. Kontovelke so resnično boljše nasprotnice in se jim ponuja idealna prilicnost, da osvojijo drugi zaporedni par točk. Ta uspeh pa bi pomenil še dodaten korak do končne zmage v tej skupini.

Naša druga šestka v tej konkurenci, Sloga, se bo jutri dopolnila pomerila v telovadnici liceja Petrarca z Julio. V vseh preteklih prvenstvih je bil ta nasprotnik zelo neugoden. V prvem srečanju se Julia ni najbolje odrezala, saj je CUS odzvela samo set. To pomeni, da čaka Sloga tudi to pot težka naloga. Po našem mnenju bo ta tekma izredno izenačena in imata tako obe šestki enake možnosti za uspeh.

Mladi odbojkarji Krasa niti v drugem prvenstvenem nastopu nimajo velikih možnosti za uspeh. Slej ko prej bo tudi Novalinea za njih predr oreh.

V PRVENSTVU ZAČETNIKOV

Premalo marljivosti

ZAČETNIKI

Kras — San Vito 0:5 (0:3)

KRAS: Raubar, Adamič, Škerk, Drago Purič, Taucar, Rudi Purič, Lauzana, Škabar, Terčon, Guštin, Klavdij Purič, Dell'Anno, Colja in Kante.

Tudi tokrat so morali mladi krasovci položiti orožje; San Vito je zasluzeno zmagal, Kras pa bi lahko z nekoliko več pazljivostjo v obrambi in ob večji spretnosti v napadu omilil visok poraz.

V prvem delu tekme se je igra odvijala pretežno pred Krasovimi vrati. San Vito je izkoristil napake domačinov in trikrat zadel. V drugem delu je Kras igral napadalneje in je bil večkrat zaporedoma blizu zadetka. Spretnostni nasprotnik pa je izkoristil prazne prostore v Krasovi obrambi in je v protinapadih še dvakrat spravil žogo v mrežo.

O. G.

Sovjeti v Italiji

MOSKVA, 29. — Vodstvo sovjetske nogometne reprezentance je sporočilo, da bo ta ekipa odigrala v januarju več prijateljskih trening tekem.

Predstavniki ZSSDI na obisku pri Korošcih

Člani slovenskih športnih društev s Trzaskega in Goriskega ter predstavniki društev obalne zveze za telesno kulturo se bodo jutri udeležili srečanja s koroškimi Slovenci, da bi jim tako izpričali solidarnost slovenskih športnikov v njihovem boju za obrambo svojih pravic. S Koroškimi, iz Trsta in Gorice bo na Koroško odpotovalo okrog štirideset ljudi, med katerimi bodo tudi namiznoteniški igralci, ki bodo odigrali nekaj srečanj s svojimi koroškimi vrstniki. Med mladinci bodo nastopale igralke zgornjskega Krasa, med mladinci pa se bodo s Korošci pomerili predstavniki Obalne zveze. Tekmovanja bodo v Bilčovsu, kjer se bodo izletniki dalj časa ustavili, medtem ko jih bodo v Dijskem domu v Celovcu počakali člani Fizikulture zveze Koroške.

R. Pečar

MLADI LONJERSKI ATLETI

Najmlajši atleti lonjerske Adrie bodo danes in v ponedeljek nastopili na dveh frontah. Danes popoldne ob 15. uri se bosta Renato Gombač in Aleksander Zudek udeležila na stadionu Grezar troboja za dečke, v ponedeljek ob 10.15 pa bo Druskič nastopil, vedno na stadionu pri Sv. Saboti, v hoji na štiri kilometre, v okviru tekmovalja, ki ga prireja društvo S. Giacomo. V troboju se bo skušal izkazati predvsem mladi Zudek, medtem ko bo imel Druskič možnost, da poseže po najvišji lovoriki v svoji kategoriji. Na sliki (od leve zgoraj): Druskič, Gombač, S. Zudek in Blokaj; spodaj: Pečar, Maver in A. Zudek

R. Pečar

NA POČULAH

Počule pa niso bile zemljanka. »Na počulah« smo pravili 1200 metrov visokemu sedlu, ki vodi na Obir. Tod sem tudi sam nosil še pred vojno hrano za turistično Reinerjevo kočo. V njej so imeli sedaj nacisti svojo postojanko.

Okoli nje so zgradili vse polno bunkerjev. Hiša sama pa je bila v zavetju male dolinice. Tudi nad hišo, proti vrhu Obirja, ki mu domačini pravijo Ojstrica, so pobojke razrili s strelskimi jarki. Vse so spretno prekrili, tako da nisi videl ne jarkov ne bunkerjev, dokler nisi stopil nanje.

Te postojanke smo se torej lotili spomladi 1944. leta. Res smo jo kmalu razbili in požgali. Začeli pa smo tako, da smo najprej preprečili dostop sovražnim patruljam, ki so postojanko oskrbovale s hrano in strelivom. Žato so bila pota, ki vodijo na Obir, vedno prizorišče ostrih spopadov s sovražnikom.

Posebno uspešen je bil spopad na Počulah, pri katerem je bil navzoč namestnik komandanta vzhodno-koroškega odreda tovariš Nestl z Modrasovim bataljonom.

Počule so lepa gorska jasa, podobna položnemu konjskemu sedlu. Nestlovi partizani so jaso obklopi, le dostop v to past so pustili odprti. Nestl je za neko skalo tik steze namestil svojo strojnico.

Nestl in njegov mitraljez sta stvar za sebe. Težko je najti partizana, ki se še kot častnik ni dal ločiti od svoje nekdanje ročne strojnice. Tak je bil Nestl še, ko je bil četni strojčnik. Nekdo je bil v borbi v Koprivni ranjen skozi pljuča. Tega pa ni hotel povedati nikomur. Čez dva dni, ko so sedeli na neki sončni jasi, pa je Nestl prisedel k mali Marjetki. Bila sta prijatelja, in si marsikaj zaupala. Nažgala sta si cigareti. Tedaj si je Nestl počasi odpel bluzo, nato pa še srajco na prsih, potegnil močan diu iz cigarete in rekel: »Poglej, Marjetka, kako se tu iz luknje

KOLESTARSTVO

V TRŽIČU

Jutri zadnji letošnji nastop veteranov Adrie

Lonjerske barve bodo branili Marušič, Maver in Macarol

Z jutrišnjim nastopom bo padel zastor tudi nad kolesarsko aktivnost v naši deželi. Z dirko veteranov na 65 km dolgi krožni progi v Tržiču se bodo kolesarji veterani poslovili od svojih »železnih konjčkov« in se po skoraj devetih mesecih nenehne nastopanja končno odpocili.

Kljub temu, da jutrišnja dirka v Tržiču zaključuje sezono, pa se nanjo vsi tekmovalci temeljito pripravljajo in računajo na osvojitve poslednje zmage v letu 1976. V okrajni postavi bodo nastopili na tržičkih ulicah tudi kolesarji lonjerskega društva Adria, ki bodo tako več kot zadovoljivo proslavljali zaključek letošnje tekmovalne sezone, ko so v preko tridesetih nastopih kar osemkrat vpisali svoje ime med zmagovalce. »Plen« prav gotovo ni skromen, če upoštevamo visoko število nastopajočih na vsaki dirki. Lonjersko društvo je lahko zadovoljno z letošnjim obračunom pri veteranih, manj pa med mladinci, kjer ni šlo vse po predvidevanjih.

»Belo« modre barve bodo jutri od 10. ure dalje branili v Tržiču Marušič, nedeljski zmagovalce dirke na kronometer, Maver in verjetno Macarol, medtem ko je Bonanno predhodno zaključil tekmovalno sezono pred tednom dni. Kaj težko je predvideti, kdo bo končni zmagovalce na tej dirki, ki se bo odvijala v štiridesetih krojih izključno po ravni

ni. Skoraj gotovo bo dirka podobna bolj vožnji na kronometer, kot pa cestnemu tekmovalju.

R. Pečar

Pripravljalni odbor SD Mladina sklicuje jutri, 31. t.m., ob 11. uri v dvorani Ljudskega doma v Križu

Ustanovni občni zbor

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročila pripravljalnega odbora
2. Diskusija
3. Izvolitve novega odbora
4. Razno

NOGOMET

NAŠE EKIPE V AMATERSKIH LIGAH

V jutrišnjem derbiju v Dolini bo Zarja za Breg nevaren gost

Primorec bo skušal ujeti Gajo na vrhu lestvice

2. AMATERSKA LIGA

Jutri bodo odigrali pare petega kola, v katerem bo poleg drugih na sporedu tudi derbi med Bregom in Zarjo, Primorje bo igralo doma, Vesna pa bo šla v goste.

BREG — ZARJA

Po 25 nedeljah nepremagljivosti se je z nedeljskim porazom v Nabrežni končala dolga, pozitivna serija Brega. To pa ni bil edini rekord »plavih«, kajti sedaj morajo braniti še en rekord, in sicer nepremagljivost na domačih tleh. Prebežni so doživeli na domačih tleh zadnji poraz 26. januarja 1975, proti S. Marcu (1:4).

Zato bi moral biti jutrišnji derbi v Dolini precej zanimiv in izenačen. Z ene strani Brežani, ki hočejo nadaljevati uspešno serijo, z druge strani pa Bazovci, ki po zadnjem neuspehu ne marajo poraženi zapu-

stiti igrišča. Delitev točk bi se morala dobro prilegala obema, vendar o rebe ekipe računata na nekoliko več od točke.

Postavi moštev nista še znani, ker imata oba trenerja nekaj težav. Brežani, ki so do sedaj edina ekipa, ki ni dala gola, nameravajo nekoliko ojačiti napadalno vrsto, da bi pridobili na prodornosti. Bazovci pa kljub temu, da se tudi niso posebno izkazali v napadu (dali so samo en gol), imajo velike probleme tudi z obrambo. D. Marc in S. Križmančič sta še vedno poškodovana in zato bo verjetno trener Sočič jutri vključil v postavo Livija Trampusa, ki je več let igral v vrstah Primorja, letos pa je prestopil k Zarji.

ZAULE — VESNA

Križani gredo v goste k Zaulam v prepričanju, da bodo pridili domov s točko v žepu. V prejšnjih dveh go-

stovanjih (Op. Supercaffè, Breg) je »plavim« uspelo obkrajati pritji do remija, zato upajo tudi jutri na neodločen izid, upoštevajoč tudi dejstvo, da je ekipa Zaule v dveh domačih nastopih remizirala. Torej, če tradicija velja ima Vesna zagotovitve no točko?

S tem seveda ne moremo reči, da so se Križani odpovedali zmagi, nasprotno, ker je ekipa Zaule novinec je možno celo, da bo izkušnost nogometašev Vesne pripomogla k osvojitvi celotnega izkupička.

PRIMORJE — COSTALUNGA

Po treh zaporednih zmagah sprejema Primorje v goste nevernaga nasprotnika, in sicer ekipo Costalunge, ki je startala kot favorit tega prvenstva. Vendar so do sedaj (po zmagi v prvem kolu) Tržačani precej razočarali, posebno prejšnje nedelje, ko so doma klonili pred S. Marcom. Zato bodo predstavniki Costalunge prišli na Prosek s trdnim namenom, da zaustavijo pozitivno serijo Primorja, sicer bi izgubili stik z vodilnimi ekipami.

Primorje se tega bodo zaveda in ker Prosečani hočejo ostati na zgornjem delu lestvice, ne bodo popustljivi. Srečanje bo zanimivo in prav gotovo bodo tudi navijači prišli na svoj račun, saj v vrstah obeh ekip igra nekaj talentiranih nogometašev, ki so že igrali v višjih ligah. Torej, kakovosten nogomet jutri na Proseku? Tega si vsi želijo, navijači Primorja pa seveda tudi zmagajo.

V ostalih tekmah predvidevamo zmago Edile Adriatice nad S. Marcom, remi med Op. Supercaffè in Flaminiom, delitev točk med S. Sergio in Aurisino, zmaga Rosandre nad Pro Farro in celoten izkupiček S. Marca nad Opicino.

3. AMATERSKA LIGA

Jutrišnji počitek Gaje bo skušal izkoristiti trebenski Primorec, ki gre v goste k Valpadani Cave, ki je zasidrana na repu lestvice. V primeru zmage bi namreč Trebenci dohiti Gajo na vrhu lestvice in zato je razumljivo, da bo Primorec juršal na zmago.

Ekipa Krasa bo v gosteh pri Esperri Pio XII, ki do sedaj ni dala gola, vendar ga ni niti dobila. Prav nasprotno od ekipe Krasa, ki (čeprav ni dala gola) je v dveh tekmah dobila kar 10 golov. Če hočejo krasovci odnesti vsaj točko, morajo zato v prvi vrsti biti mnogo bolj pazljivi v obrambi.

Enajsterica Uniona gre v goste k Roianeseju, ki hoče takoj popraviti neuspeh proti Gaji. Točka bi zato predstavljala za Union z viden uspeh.

B. R.

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 30. oktobra 1976

NOGOMET

NAJMLAJŠI

15.00 v Štandrežu
Juventina — Lucinico

15.00 v Sovodnjih
Sovodnje — Mossa

KOŠARKA

MLADINCI

18.00 v Tržiču
Italcantieri — Bor

16.30 v Škedinju
Servolana — Polet

ODBOJKA

MLADINKE

18.00 na Proseku
Kontovel — CUS

ATLETIKA

TEKMOVANJE V MNOGOBOJU

14.00 v Trstu »Grezar«

Nastopa tudi Bor in Adria

TENIS

MEDNARODNI TURNIR

9.00 na Padričah

Organizira Gaja

JUTRI

NEDELJA, 31. oktobra 1976

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Zavljah
Zaule — Vesna

14.30 na Proseku
Primorje — Costalunga

14.30 v Dolini
Breg — Zarja

14.30 v Štandrežu
Juventina — Zuglianese

ATLETIKA

TEKMOVANJE BORA

9.00 v Trstu, »Grezar«

Nastopa tudi Bor

KOLESTARSTVO

VETERANI

10.00 v Tržiču
Sodeluje tudi Adria

KOŠARKA

11.00 v Trstu, Športna palača
Ricretori — Bor

ODBOJKA

MLADINKE

11.00 v Trstu, Šola Petrarca
Julia — Sloga

10.00 na Proseku
Kras — Novalinea

NOGOMET

ZACETNIKI

11.00 v Gorici, Balamonti
Audax — Juventus

8.45 v Dolini
Breg — Muggesana

8.30 na Padričah
Gaja — Modjano

OBVESTILO

Športno združenje Bor vabi mladince letnika 1961 in mlajše, ki bi radi gojili odbojko, da se javijo na stadionu »I. maja« v petek, 5. novembra ob 17.30.

Totocalcio

Bologna - Foggia	1
Florentina - Torino	2
Inter - Cesena	2
Juventus - Catanzaro	1
Napoli - Milan	1 X 2
Perugia - Genoa	1 X
Roma - Verona	1
Sampdoria - Lazio	X 2
Lecce - Cagliari	X
Palermo - Catania	1 X 2
Sambenedett. - Varese	1 X
Cremonese - Udinese	X 2
Siracusa - Bari	1

KAREL PRUŠNIK - GAŠPER Gamsi na plazu 54.

»Uh, pobi, sneg gre!« je rekel in se brž vrnil. Skromno se je usedel na svoj stolček, kakor da bi bil on naš gost, ne pa mi njegovi. Kolar, ki je bil sam drvar, ga je brž povprašal:

»Potem ste več kot polovico posekali zastonj. Majka mila, ali so bili ti grajski nečloveški!«

Skoraj vsi fantje iz patrolje so bili sinovi kajzarjev ali drvarjev. Vsi so vedeli, kaj se pravi biti drvar, kako težko in nevarno je to delo in kako krvavo zasluži drvar tiste borne šilinge.

»Danes je v toliko bolje,« je nekdo izmed njih pripomnil, »ker se ne damo več goljufati. Danes zna drvar sam izračunati les, ga s kleščami izmeri. Včasih pa še klešč za merjenje lesa ni bilo v bajti.«

Tako smo se menili do svita. Ob slovesu nam je Martin vsakemu posebej stisnil roko in rekel:

ŠE VEDNO BREZUSPEŠEN LOV NA OCCORSIOVEGA MORILCA

Novi dokazi o povezavi Concutellija s prevratniki, aretiranimi v Rimu

Pomembno dokazno gradivo so odkrili na domu morilčevih staršev

RIM, 29. — Čeprav s. policija in karabinjerji vse bolj prepirani, da je domnevni Occorsio morilec Pierluigi Concutelli že na varnem v tujini, ga kljub vsemu vneto iščejo tudi po Italiji. Dovolj je bil le namig, da je polet; preživel nekaj dni v tetini vili v Tortorelli, da je preiskovalni stroj stekel s polno paro. Kakih dvajset do zob oboroženih policijskih agentov in prav toliko orožnikov je obkolilo vilo ter jo preiskalo do zadnjega kotička, vendar zaman. Prav tako je bila brezuspešna preiskava na domu neke druge Concutellijeve tete v Perugii.

Srečnoš roko so imeli agenti javne varnosti iz Catanie, ki so dali na ukaz florentinskih sodnikov Vigne in P. palarda znova preiskati stanovanje morilčevih staršev. Kaže, da so tako prišli do zajetnega svežnja, ki ga gradiva, ki so ga ocenili kot sprejo pomembnega. Za kaj gre? Sprito molčivosti preiskovalcev ni bilo mogoče zvedeti nič točnejšega, govori pa se vsekakor, da gre za dokazke o stikih, ki jih je fašistični pretepač imel z nekaterimi somišljeniki v Rimu in katerim naj bi bili preiskovalci na sledi.

Florentinska pravdnika, ki vodita preiskavo, sta medtem danes zaključila z zasliševanjem aretiranih osumljenec in sta se popoldne vrnila v Firence, kamc. bodo jutri pre-

ri, kaže, da so se za drugi zločin odločili v Španiji mesec dni po umoru rimskega sodnika, ko se je razburjenje že nekoliko poglobilo. Domnevo naj bi potrjevalo dejstvo, da se je Concutelli, ki je po atentatu na Occorsia pobegnil na varno v tujino, pred dvema tednoma vrnil skrivaj v Italijo. «Na prvi pogled — pravijo preiskovalci — je njegov povratak brezsmiseln, razen če niso imeli v načrtu novega zločina.»

Končno gre omeniti še da sta sodnika Vigna in Pappalardo davi izpuštila na prostost Claudio Papa. Dekle, ki je pred slabim mesecem «kupilo» terensko vozilo «land rover», s katerim se je prejšnji teden oddaljil Concutelli, je bilo s. s. aretirano, ker ni hotelo sodelovati s preiskovalci. Po noči, ki jo je prepsal v kaznilnici, pa se ji je brž razvezal jezik. Davi je povedalo, kdo vse je bil lastnik vozila in opisalo premike nekaterih od aretiranih, zaradi česar sta jo sodnika sočutila z nekaterimi zaprtimi pretepači.

Čemu orožje žrtvi potresa?

PORDENON, 29. — Pri naselju Pavis v pordenonski pokrajini, ki sodi med območja, kjer so majske in poznejske potresne sunki učinili nič, koliko stanovanjskih in drugih poslopj, so karabinjerji preiskali notranjost nekega šotora in pri tem odkrili tri puške, brzostrelko, revolver, dva bajoneta, razno razstrelivo in podobne reči. Lastnik šotora je 29-letni Arrigo Fation, delavec, ki so ga sosedje videli, kako je nekajkrat ustrelil v zrak. Policijski so mu postavili, medtem pa je ljubiteljsko orožje izginil ter ga sedaj vneto iščejo.

Zadeva «Cavtat» pred Andreottijem

RIM, 29. — Predsednik vlade Andreotti je z ministri za obrambo (Lattanzio), trgovsko morarico (Fabbri), zdravstvo (Dal. Falco) in pravosodje (Bonifacio) danes obravnaval primer jugoslovanske tovarne

ladje «Cavtat», ki že dve leti leži na dnu morja pred Otrantom s tovarom 240 ton svinčevih tetraetila. Gre za strupeno snov, ki je neobhodno potrebna pri izdelovanju benecina, ki pa v omenjeni količini in 90 metrov pod morsko gladino dejansko ne pomeni nobene nevarnosti.

Na sestanku je bilo sklenjeno, da bodo vojaški potapljači skušali dvigniti na površje zaboj s svinčevim tetraetilom zaradi nadrobnejše analize strupe. Ko bi jim to ne uspelo, naj bi zaboj potegnili na površje potapljaški zasebne specializirane podjetja.

VČERAJ SE JE ZAKLJUČILA DRUGA KONFERENCA SREDOZEMSKIH MEST V OPATJI

SREDOZEMLJE NAJ BO SREDIŠČE OMIKANEGA SOŽITJA IN PRIJATELJSKEGA SODELOVANJA

V končni resoluciji poudarjena potreba po rešitvi političnih sporov in koncu vojaških spopadov

OPATIJA, 29. — Danes se je zaključila druga konferenca sredozemskih mest, med katero so številni delegati iz devetih neposredno prizadetih, pa tudi še drugih delov sveta obravnavali pereče vprašanje zaščite Sredozemskega morja pred nadaljevaljo naraščajočim onesnaževanjem. Beseda je nanesla seveda tudi na problem vzporednega zastupljanja sredozemskega kopnega okolja.

Udeleženci pomembnega mednarodnega zasedanja, ki ga je priredila svetovna zveza pobratenih mest, so soglasno odobrili tako imenovano reško deklaracijo, se pravi skupen dokument, ki ponazarja, kako bo treba v bodoče postopati za to, da se obvaruje čistoča sredozemskih voda in se bolj ovrednotijo naravna bogastva ob sredozemskih obalah. Dokumentom so podelili naziv reške deklaracije bodisi, ker se je konferenca odvijala na območju, ki sodi

pod pristojnost reške občinske uprave, kakor tudi in še predvsem zato, ker je zasedanje na omenjenem območju občno prispevalo k sprejetju sklepov za učinkovitejšo obrambo Sredozemlja. Z zaključno resolucijo so se udeleženci konference odločili namreč za ustanovitve «zveze sredozemskih mest», ki naj bo porok za iskreno in kar najtesnejše sodelovanje med njimi, razen tega pa so sprejeli še resolucijo o razorožitvi.

V «reški deklaraciji» je z ene strani poudarjena pomembna vloga Sredozemlja kot enega od bistvenih dejavnikov za blagostanje, nadaljnji razvoj ter sploh obstoj ljudstva, ki živi ob njem, z druge pa dejstvo, da pomeni sredozemsko območje eno glavnih žibelk sodobne omike na svetu, saj razpolaga z izdatnim zgodovinskim in kulturnim premoženjem; gre za odlake, ki bodo še nadalje bistveno prispevale h

gospodarskemu razvoju obalnih mest, kakor tudi k okrepljeni ustrezni mednarodni prevozov in trgovinskih tokov. Resolucija se nanaša na ugovoritvijo, da živi ob Sredozemlju več sto milijonov ljudi in da privablja to območje vsako leto poprečno 70 odstotkov svetovnih turističnih tokov, naker sledi druga, dokaj umestna trditev, da bi bilo namreč nujno treba ohraniti mir med vsemi sredozemskimi deželami; le tako bo namreč mogoče utrditi mir na svetu ter še poglobiti gospodarske, kulturne in druge odnose med državami.

Sledi opomin tistim obalnim mestom, ki razpolagajo z raznimi, energijskimi viri oz. industrijskimi obrati sploh, naj naprejo vse moči, da se prepreči nadaljnje zastupljanje sredozemskih voda, takšno zastupljanje povzroča namreč med drugim obubožanje živalskega in rastlinskega bogastva v morju, okuževanje samih ljudi na obalah, pa tudi postopno izumiranje obmorskih turističnih središč. Kočljivega vprašanja onesnaženja morskih voda in s tem ekološkega propadanja okoliških kopnih območij ni torej mogoče reševati, tako pravi nadalje resolucija, z enostranskimi pobudami, torej pobudami posameznih prizadetih dežel, temveč le z enotnim, skladnim nastopom, ki naj bo sad kar najširšega mednarodnega sodelovanja.

«Reška deklaracija» se zaključuje s pozivom udeležencem konference, ki v bodoče spodbujajo k sklepanju ustreznih dvostranskih oziroma večstranskih, pač mednarodnih sporazumov o ekološki zaščiti na eni ter vrednotenju Sredozemlja na drugi strani; hkrati naj bi uprave obalnih mest sproti sprožale nove pobude v tem smislu in prispevale tako tudi k sprejemanju ožjih medmestnih konvencij.

Zaključna resolucija udeležencev konference vsebuje sklep obalnih sredozemskih mest, da se združijo v «zvezo sredozemskih mest» kot mednarodno organizacijo, katere prvo naloga bo preprečevanje nadaljnega okuževanja sredozemskih voda, nadzorovanje urbanističnega razvoja obalnih predelov v posameznih deželah, spodbujanje kulturne rasti na prizadetih območjih in posredovanje pri pristojnih oblasteh (vladnih seveda), da bi omejitve (sredozemskih mest) dajale redno finančno podporo.

Resolucija o razorožitvi ugotavlja, da vprašanja okuževanja Sredozemlja in obal še niso bila ustrezno rešena tudi zaradi naraščajoče politične napetosti oziroma oboroženih spopadov in neposredni bližini prizadetih območij. Položaj se je celo še poslabšal s stopnjevanjem oboroževanja v sredozemskih deželah zaradi sistematičnega soočevanja vojaške moči med vlesilami. Podpisniki resolucije zato vabijo vlade in druge odgovorne dejavnike, naj se zavamejo za rešitev političnih konfliktov; denar za oboroževanje naj se raji porabi za ekološko varstvo Sredozemlja, ki bi moralo postati otok miru in tvornega sodelovanja med narodi.

Na kraju opatijske konference je bilo predlagano, naj bo III. konferenca sredozemskih mest v Riminiju.

E. KLARICH

«ILJUŠIN 18» MORAL PRISTATI V ZAHODNI NEMČIJI

Preusmeritev češkoslovaškega letala brez hujskih posledic

Letalo s sto petimi potniki in posadko se je vrnilo v ČSSR brez ugrabitelja, ki je zaprosil ZRN za politično zavetišče

PRAGA, 29. — Češkoslovaško potniško letalo sovjetske izdelave «iljušin 18», ki je bilo sinoči preusmerjeno v Zvezno republiko Nemčijo, se je vrnilo v ČSSR z vsemi 105 potniki in 8 člani posadke. Ob povratku je seveda manjkal preusmerjevalec, 26-letni Rudoj. Becvar. Slednji je se odločil za «podvig» z namenoma, da poglobi iz domovine v Zahodno Nemčijo in tam zaprosi za politično zavetišče. Pristojne češkoslovaške oblasti so zahtevale njegovo ekstradicijo, vendar doslej zaman. Kako so se pravzaprav odvijali dogodki?

Letalo, ki je last češkoslovaške državne družbe CSA, je odletelo okoli 21. ure po krajnem času iz Prage proti Bratislavi, kjer bi moral pristati približno ob 22. uri. Kmalu po vzletu je stopil v pilotsko kabino preusmerjevalec, ki se je

vrklal na «iljušina», kot je bilo pozneje ugotovljeno, zadnji trenutek. Oborožen je bil z revolverjem, drugim nožem in malo brzostrelko, spričo katerih se pač prvi in drugi pilot, kot tudi drugi člani posadke niso upali reagirati, temveč so takoj ugodili Becvarjevi zahtevi, naj letalo ubere drugo smer, in sicer proti Muenchnu na Bavarskem.

V zahodnonemškem mestu je «iljušin» pristal ob 22.30 po krajnem času, tedaj pa se je tudi zaključila preusmerjevalčeva pustolovščina. Nemskim varnostnim silam, ki so se medtem zbrale na letališču, je Becvar brez ugovora izročil orožje ter se pustil odvesti na glavno policijsko poveljstvo, kjer so ga pričeli nemudoma zasliševati. Policiisti so zaslišali tudi potnike in posadko letala, naker so dovolili, da je «iljušin» vrne na Češko: lovaško.

Becvar je ugrabitev letala izpjal tako mojstrsko, da se potniki še zavdali niso preusmeritve: šele, ko so se spustili na muenchensko letališče, so uvideli, da so postali žrtev zračnega gusarja. Toda niti tedaj se jih ni lotila panika, kot vedno povedati agenti zahodnonemških varnostnih sil. Širi se glas, da so ti pobarali potnike, češ, ali še kdo od vas namerava ostati pri nas? ... Kakor rečeno, so se potniki s posadko vred nekoliko pozneje (okoli 4. ure danes) odpravili nazaj proti domovini.

Preusmerjevalec je med zasliševanjem povedal, da je letalo ugrabil zato, da zaprosi zahodnonemške oblasti za politično zavetišče. Ker se besedice ni znal nemišine, je bilo treba zaradi zasliševanja poklicati prevajalca.

Češkoslovaška vlada je preko svojega diplomatskega predstavništva v ZRN zahtevala ekstradicijo zračnega gusarja, vendar je zahodnonemško znanje ministrstvo sporočilo, da na zahtevo za sedaj ne pristane. Češkoslovski so zahtevo utemeljili z dejstvom, da Becvarja za nekaj časa išče policija, ker je osumljen bratomora.

Od 1. 1970 naprej je bilo preusmerjenih vsega pet češkoslovaških letal. Zadnja preusmeritev je bila izvršena 1. 1972, ko je zločinec umoril pilota; tudi ob tedanji priložnosti je letalo pristalo na zahodnonemškem ozemlju in tudi tedaj so tamkajšnje oblasti odbile zahtevo po list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

Atenski sodstvo se še ni odzvalo pozivu časnika, naj gre zavezi do dna. Zaenkrat se je oglasil samo Kanistras, ki je sedaj še osebja v Nirchosovi ladjedelnici v Scaramanji in ki je zagrozil, da bo prijavil odgovornega urednika «Efteroti» sodišču zaradi ohrekovanja; če list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

Atensko sodstvo se še ni odzvalo pozivu časnika, naj gre zavezi do dna. Zaenkrat se je oglasil samo Kanistras, ki je sedaj še osebja v Nirchosovi ladjedelnici v Scaramanji in ki je zagrozil, da bo prijavil odgovornega urednika «Efteroti» sodišču zaradi ohrekovanja; če list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

Atensko sodstvo se še ni odzvalo pozivu časnika, naj gre zavezi do dna. Zaenkrat se je oglasil samo Kanistras, ki je sedaj še osebja v Nirchosovi ladjedelnici v Scaramanji in ki je zagrozil, da bo prijavil odgovornega urednika «Efteroti» sodišču zaradi ohrekovanja; če list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

Atensko sodstvo se še ni odzvalo pozivu časnika, naj gre zavezi do dna. Zaenkrat se je oglasil samo Kanistras, ki je sedaj še osebja v Nirchosovi ladjedelnici v Scaramanji in ki je zagrozil, da bo prijavil odgovornega urednika «Efteroti» sodišču zaradi ohrekovanja; če list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

Atensko sodstvo se še ni odzvalo pozivu časnika, naj gre zavezi do dna. Zaenkrat se je oglasil samo Kanistras, ki je sedaj še osebja v Nirchosovi ladjedelnici v Scaramanji in ki je zagrozil, da bo prijavil odgovornega urednika «Efteroti» sodišču zaradi ohrekovanja; če list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

Atensko sodstvo se še ni odzvalo pozivu časnika, naj gre zavezi do dna. Zaenkrat se je oglasil samo Kanistras, ki je sedaj še osebja v Nirchosovi ladjedelnici v Scaramanji in ki je zagrozil, da bo prijavil odgovornega urednika «Efteroti» sodišču zaradi ohrekovanja; če list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

Atensko sodstvo se še ni odzvalo pozivu časnika, naj gre zavezi do dna. Zaenkrat se je oglasil samo Kanistras, ki je sedaj še osebja v Nirchosovi ladjedelnici v Scaramanji in ki je zagrozil, da bo prijavil odgovornega urednika «Efteroti» sodišču zaradi ohrekovanja; če list ne bo prenehal z objavljanjem dokumentov.

IZJAVA «LIGE ZA IZPOLNITEV 6. ČLENA USTAVE» V PRID SLOVENCEM IN HRVATOM V AVSTRIJI

Udeleženci mednarodnega srečanja «Lige za izpolnitev 6. člena italijanske ustave», ki je bilo v Sassariju na Sardiniji od 15. do 17. t.m., seznanjeni s položajem slovenske in hrvaške narodne skupnosti v Avstriji, izjavljajo,

da so solidarni z obema narodnima skupnostima v odklanjanju ugotavljanja pripadnosti manjšin, za katerega se je odločila avstrijska vlada.

Udeleženci srečanja ne priznavajo avstrijski vladi veljavnosti načrta za ugotavljanje številne moči ob narodnih skupnosti in da bi jima na podlagi dobljenih podatkov priznala na primer pravico do dvojezičnih napisov. Avstrijska državna pogodba iz 1955. leta namreč ne predvideva nikakršnega jezikovnega štetja za izpolnitev manjšinskih pravic, kajti avstrijska državna pogodba, ki delata pravice obeh manjšin, jemlje obstoj obeh narodnih skupnosti v Avstriji kot sprejeto dejstvo.

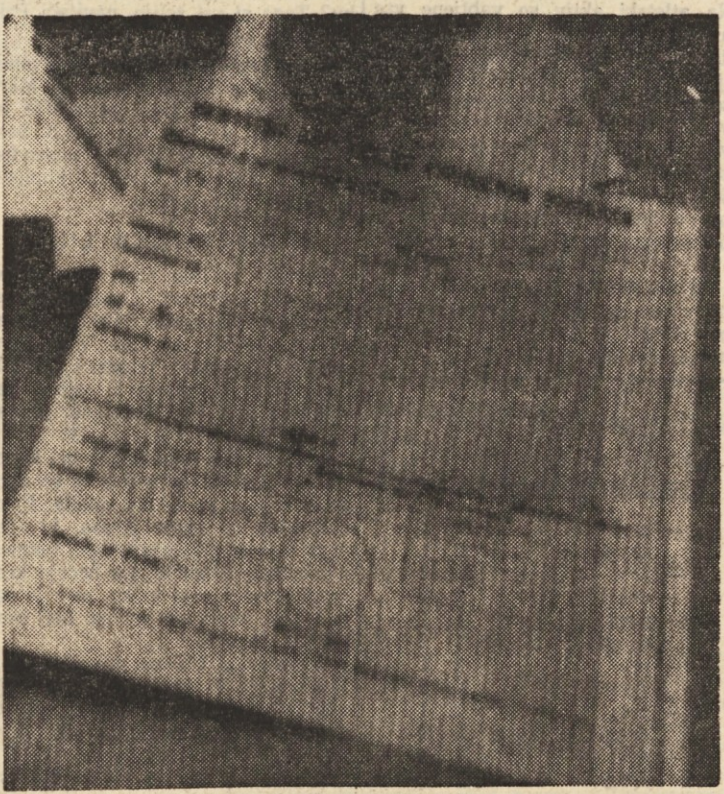
Sassari, 17.X.1976

mestili tudi vse aretirane. Prva zasliševanja so se obrodila nekaj sadov in vloga, ki so jo aretirani imeli v pripravi podlega zločina je sedaj jasnejša. Sandro Sparapane na primer, ki je bil sprva obtožen, da je sam pomagal Concutelliju na begu, se mora sčad zagovarjati tudi obtožbe, da je skrivljal na domu vojno orožje. Gre namreč za brzostrelko, s katero je bil ubit rimski sodnik in ki so mu jo pajdaši zaupali v varstvo takoj po zločinu. Dodati pa gre še, da so tehnični znanstvenega oddelka rimski. Kvesture izsledili Sparapanejev prstni odtis na letaku, ki so ga morilci pustili na kraju zločina in s katerim si je oordino novovs prevzel odgovornost za atentat.

Sad zasliševanj zadnjih dni je tudi ugotovljeno, da je Gianfranco Ferro, ki je bil aretirani že v petek, imel zelo pomembno vlogo pri organizaciji zločina. Fant, čeprav se je izsolal za elektrotehniko, je bil zaposlen le občasno kot težak v trgovskem podjetju, ki prodaja hladilnike in druge kuhinjske stroje. Delovni kolegi ga opisujejo kot resnega, točnega in zelo natančnega delavca, ki pa vsekakor ni zaslužil toliko, da bi si lahko privoščil kar dve motorni kolesi v nekaj dneh in se predvsem pogosta potovanja na tuje, predvsem v Nemčijo. K temu gre dodati še dejstvo, da fant zelo dobro pozna francosčino in nemščino in da ima dovolj vplivnih znanecv, da je lahko oslutil vojaški rok pri državnem svetu. In še: na njegovem domu so preiskovalci našli nekaj vedr peska, žvepleno kislino in nekaj posod benecina, torej vse kar je potrebno za pripravo zažigalnih bomb.

Ferro je bil, kot je znano, zadolžen, da je preskrbel Concutelliju stanovanje v Ul. Clemente, kjer je pretepač stanoval nekaj tednov pred in po umoru sodnika Occorsia. Kaže, da se je pred nekaj dnevi lotil znova podobnega posla, kar naj bi potrjevalo sum, da so fašisti pripravljali nov atentat, ki je spodeltel, ker so preiskovalci aretirali prevratnike. Kot poudarjajo na rimski kvestu-

Špekulacije okoli davka «una tantum»

GENOVA, 29. — Finančni stražniki so po dolgotrajnem poizvedovanju danes stopili na prste 36-letnega goljufu Mariu Mensiu, ki je sicer po rodu iz Turina, a biva v predelu Genova - Teglia. Obtožen je goljufije na račun države. Na njegovem domu so namreč odkrili nič koliko ponarejenih obrazcev tekočih računov, s kakršnimi je treba do 2. novembra plačati enkratni davek («una tantum») na cestna in druga motorna vozila in korist žrtve strahovitega potresa v deželi Furlaniji. Julijski krajini. Poleg obrazcev so finančni stražniki zasegli tudi popolno napravo za ponarejanje dokumentov.

Vsega gre kar za 600 formularjev, ki so jih seveda stražniki zaplenili, medtem ko so goljufja poslali za rešetke jetnišnice Marassi. Preiskava pa s tem še ni zaključena: pristojne oblasti sumijo namreč, da so se tovrstne sramotne goljufije — toliko bolj nizkotne, kolikor jih hudodelci razporedijo na ramenih nesrečnega prebivalstva Furlanije in bližnjih prizadetih območij — razširile tako rekoč na vse državno ozemlje.

Na sliki (telefot ANSA) ponarejen obrazec za plačilo «una tantum».

ŠE NEPOJASNJENE OKOLIŠČINE SMRTI EUGENIE LIVANOS NIARCHOS

Samomor ali zločin z mračnim političnim ozadjem?

Sodišče je razsodilo, da si je ženska vzela življenje, dokumenti iz tajnega arhiva politične policije polkovnikov pa naj bi razgaljevali drugačno «resnico»

ATENE, 29. — Okoliščine, v katerih je 5. aprila 1970 umrla Eugenia Livanos Niarchos, soproga znanega grškega ladjarja Stavrosa Niarchosa, niso bile nikoli pojasnjene. Čeprav je prejšnje okrožno sodišče junija istega leta razsodilo, da si je ženska vzela življenje in je zato opustilo brodarja obtožbe nenamernega umora. Primer, ki je vzbudil precejšnje zanimanje grškega in mednarodnega javnega mnenja, vzbujala še vedno v Atenah precejšnje zanimanje in polemiko, od kar je večerni list «Efterotipia» začel objavljati dokumente, ki so jih njegovi kronisti našli v tajnih arhivih polkovniške politične policije. Po teh dokumentih sodijo je razsodba prejšnjega sodišča neosnovana.

V sodnih aktih je namreč zapisano, da so je ženska zastupila z barbatimi med depresivno krizo, ki je bila najbrž posledica ljubosumnja,

Zakonska vez med Eugenio Livanos, hčerko enega od najpomembnejših grških ladjarjev, in Niarchosom: je bila zelo krhka predvsem zaradi ljubavnih razmerij, ki jih je Niarchos imel z drugimi ženskami. Dejansko sta se zakonca za daljšo dobo ločila, ko se je ladjar oženil s Charlotte Ford, hčerko znanega avtomobilskega industrijca, pozneje, ko je ta zakon propadel, pa sta se znova poročila.

Kaj se je torej zgodilo v noči od 5. na 6. april v Nirchosovi vili na otoku Spetsopulosu? Dokumenti ki jih objavlja atenski večerni list razgaljajo «resnico», ki je precej drugačna od tiste, zapisane v sodnih aktih. Tako na primer naj bi zločin, ki je bil zadolžen za obdukcijo Eugeniinega trupla, ugotovili 14. hudih ran, od katerih sta bili vsaj dve smrtni, in znake, da je bila poskusil žensko zadaviti. Videti naj bi bile namreč podplutbe, ob

očeh in na vratu, vratna žila je bila prerezana in trebuh dobesedno razparan.

Med preiskevanjem pred okrožnim sodiščem je Niarchos skušal opravičiti podplutbe, češ da je posegel s silo, ko se je zavedel, da je žena v komi zaradi barbitalov, ki jih je zaužila. Dodal je tudi, da jo je večkrat silovito udaril, da bi jo obudil k življenju in da mu je njeno odmrlo truplo padlo dvakrat na tla. Na vprašanje, zakaj si je ženska vzela življenje, pa je pojasnil, da vzrok je najbrž ljubosumje zaradi njegovega razmerja s Charlotte Ford.

List nadalje opozarja na razna protislovja drugih prti, med katerimi gre omeniti Eugeniinega brata Giorgiosa Livanosa. V pogovoru s časnikarji je ta najprej zagotavljal, da sestra ni nikoli zaužila mirilnih sredstev, teden pozneje pa je po

vsem drugače pričal pred preiskovalnim sodnikom. «Efterotipia» pripominja nadalje, da so med preiskovanjem ostali grški ladjarji sprožili ofenzivo proti Niarchosu, da bi mu iztrgali sporazum z državnimi rafinerijami, ki ga je bil pravkar sklenil.

Verjetno primeru nesreče Eugenie Livanos ne bi kazalo posvečati prevelike pozornosti, če bi šlo za navaden škandal, eden od tistih, ki vzbujajo od časa do časa tla žvnela življenja, pa je pojasnil, da vzrok je najbrž ljubosumje zaradi njegovega razmerja s Charlotte Ford.

vila Charlotte, sad njenega razmerja s kraljem Konstantinom? Hunta polkovnikov je pritiskala na državno pravdnika Fautouisa, da ni drezal v sršenovo gnezdo? Preiskovalni sodnik Sillandanos je dobil znatno denarno nagrado, da bi podprl uradno tezo samomora? Smrt Eugenie Livanos je povezana z gospodarskim režimom polkovnikov, s katerimi so se spetali še interesi mogočih ameriških podjetij. Brez odgovora so še — tri list — številna druga vprašanja: Zakaj se je Niarchos oženil s Charlotte Ford? Mar da bi z zakonom prikril, da je bil otrok, ki ga je kmalu nato po

NEGOTIV IZID TEKME ZA BELO HIŠO

Tik pred volitvami Ford dohitel Carterja

Po anketah zavodov za raziskovanje javnega mnenja imata oba kandidata enako možnost uspeha

WASHINGTON, 29. — Nekaj dni pred zaključkom (predsedniške volitve bodo v torek 2. novembra) se je volilna kampanja v ZDA, ki je bila doslej mlačna, amorfna in nepriljavna razživila. Glavni vzrok je po mnenju izvedencev dejstvo, da je predsednik Ford v zadnjem času namodnadi zamujeno in skorajda dohitel tekmeča, ki je imel ob zaključku republikanske konvencije ogromno prednost. V temki za predsedstvo bodo zadnji dnevi kampanje odločilnega pomena, kar je vzbudilo precejšnje zanimanje med volivci, ki so bili doslej dokaj ravnodušni do volilne kampanje.

Še pred nekaj dnevi so rezultati anket zavodov za raziskovanje javnega mnenja kazali, da se bo volitev udeležila najbrž le slaba polovica upravičencev, sedaj pa so predvidevanja drugačna. Gallup meni, da sprito negotovosti L. št. št. volivcev presega 60 odstotkov števil upravičencev in morda celo rekordno udeležbo leta 1960, ko je volilo 64 odstotkov upravičencev.

Če bi julija raziskovalci demokoskih zavodov kar na slepo stavili na Carterjevo zmago, saj je vodil s skoraj 30 točkami prednosti, si v teh dneh ne držejo s predvidevanji na dan, saj je negotovost »revelika, čeprav sprito ameriškega volilnega sistema seveda ne gre izključiti možnosti, da si bo zmagovalec zagotovil znatno prednost vsaj v tako imenovanih «volilnih glasovih». Negotovost rezultata pride do izraza tudi v ravnanju obeh kandidatov, ki skušata v zadnjih dneh okrepitev svoj položaj v državah, katerih glas bi bil lahko odločilnega pomena in pri tem izkoriščata vsak argument, ki jim lahko zagotovi prednost pred tekmečem.

Carter se je na primer oprjel kot oporne palice dejstva, da je po danes objavljenih podatkih v zadnjih dveh trimesečjih padel indeks ameriškega gospodarstva, medtem ko skušajo Ford in njegovi svetovalci prikazati ta indeks kot malo pomemben pokazatelj. «Včeraj se je že pripetilo — je zagotavljal in prepričeval funkcional ministrstva za gospodarstvo Hendricks — da je indeks padel dve trimesečji zaporedoma, naše go-

spodarstvo pa se je čvrsto obdržalo na nogah in se tudi okrepilo. »Ni res — je z nasprotnega tabora gmel Carter — statistični podatki nam kažejo, da bo v bližnji prihodnosti število brezposelnih znatno poskočilo in da bo življenjska raven poprečnega Američana padla. Republikanci se v zadnjih osmih letih niso ravno izkazali in so povzročili precejšen kaos v gospodarstvu. Nujne so nove pobude in novo vodstvo, ki naj te pobude uresniči.

Najšibkejša točka demokratskega kandidata pa je po mnenju izvedencev dejstvo, da so njegova stališča

LJUBAVNI NAPOJI

Če človek pregleda seznam blaga, ki ga neka država uvaža in izvažata, včasih kar osupne. Kaj naj namreč reče, ko zve, da je Egipt, ki po pušča-volj najbrž ne zaostaja za nobeno drugo državo na svetu, pred nedavnim uvozil nekaj ton peska iz Kalifornije? Res je sicer, da so se uvozniki — skupina znanstvenikov — opravičevali pred javnostjo, da egiptovski pesek ni bil primeren za njihove znanstvene poskuse in morda jim gre tudi verjeti, novica pa je vendarle tako nenavadna, da človek, ko jo prebere osupne. Prav tako najbrž osupne, ko zve, da so ljubavni napoji med najbolj donosnim britanskim izvoznim blagom. Mar so Bre Britanci, ki so vselej veljali za resne ljudi spričo hude gospodarske krize odločili, da se bodo v iznajdljivosti kosali z Južnjaki?

Zaenkrat kaže, da še ni tako in da gre za osamljen primer, gosposidino iz Staffordshira, ki je doslej prodala nekemu ameriškemu uvozniku pol milijona stekleniček napoja. «Caronica» je doslej imela le majhen krog klientov (dejansko so njeno «dravilo» pili le vaščani), od kar pa je spoznala nekega podjetnega ameriškega trgovca, se je njen delokrog znatno razširil. Trgovec je najprej uvozil 20.000 stekleniček napoja in jih v nekaj dneh razprodal, zaradi česar se je odločil, da jih sedaj uvozi kar poldrug milijon. Pred tolikšno količino pa je tudi «Caronica» odpovedala: z mobilizacijo sorodnikov, prijateljev in znanec je v domači kuhinji pripravila zaenkrat le pol milijona doz. «Nikoli nisem trdila, da je moj napoj spolno dražilo — je poudarila ženska v pogovoru s časnikarji — vendar Američani kar norijo za njim.» Obraz se ji je pri tem raztegnel v hudomušnem nasmehu in komu se ne bi, če bi kot ona za svoj napoj pravkar uvozila čez za 750 milijonov lir, kar je kljub inflaciji še vedno čedna vsotica.

v zaključku volilne kampanje dokaj nejasna in včasih celo protislovna. Za isto boleznijo boleha